

O Evaňjelium le Matušoskro

Le Ježišoskro rodokmeňos

¹ O ľil pal o rodokmeňos le Ježišoskro Kristoskro, čhavo le Davidoskro, čhavo le Abrahamoskro.

² O Abraham sas dad le Izakoske,
o Izak sas dad le Jakoboske,
o Jakob sas dad le Judaske the leskre
phralenge

³ a o Juda sas dad le Perciske the le
Zerachoske, savenge sas daj e Tamar.

O Perc sas dad le Checronoske,
o Checron sas dad le Ramoske,

⁴ o Ram sas dad le Aminadaboske,
o Aminadab sas dad le Nachšonoske,
o Nachšon sas dad le Salmonoske,

⁵ o Salmon sas dad le Boaziske la Rachabatar
a o Boaz sas dad le Obedoske la Rutatar.

O Obed sas dad le Izajoske,

⁶ o Izaj sas dad le kraliske le Davidoske.

O David sas dad le Šalamunoske, savo uliľa le
Urijašiskra romňatar.

⁷ O Šalamun sas dad le Rechabemoske,
o Rechabem sas dad le Abijoske,
o Abijah sas dad le Asaske,

⁸ o Asa sas dad le Jošafatoske,
o Jošafat sas dad le Jehoramoske
a o Jehoram sas dad le Oziašoske.

- ⁹ O Oziaš sas dad le Jotamoske,
o Jotam sas dad le Achazoske,
o Achaz sas dad le Chizkijoske,
¹⁰ o Chizkijah sas dad le Menašeske,
o Menaše sas dad le Amonoske
a o Amon sas dad le Jozijašoske.
¹¹ O Jozijaš sas dad le Jekonijašiske the leskre
phralenge akor, sar sas o nipi andral o
Izrael zaile andro Babilon.
- ¹² Paloda, sar sas o Izraeliti zaile andro Ba-
bilon,
le Jekonijaš sas čhavo o Šealtiel
a o Šealtiel sas dad le Zerubabeloske.
¹³ O Zerubabel sas dad le Abijudoske,
o Abijud sas dad le Eljakimoske,
o Eljakim sas dad le Azoriske,
¹⁴ o Azor sas dad le Cadokoske,
o Cadok sas dad le Achimoske
a o Achim sas dad le Elijudoske.
¹⁵ O Elijud sas dad le Eleazaroske,
o Eleazar sas dad le Matanoske,
o Matan sas dad le Jakoboske
¹⁶ a o Jakob sas dad le Jozefoske, savo sas
rom la Mariake, savake uliła o Ježiš, saves
vičinen Kristus.
- ¹⁷ Avke savore pokoleňja le Abrahamostar dži
o David sas dešuštar (14); le Davidostar dži
akor, sar sas o Izraeliti zaile andro Babilon, sas
dešuštar pokoleňja; a akorestar dži o Kristus sas
tiš dešuštar pokoleňja.

Sar uliła o Ježiš Kristus

18 O Ježiš Kristus uliła kavke: Akor, sar sas leskri daj e Maria mangadi le Jozefoha, sar mek leha na sas veraduňi, sikađa pes, hoj hiňi khabňi le Svete Duchostar.

19 Ale o Jozef, lakro rom, sas čačipnaskro manuš a vaš oda, hoj lake na kamelas te kerel ladž, kamla la počoral te premukel.

20 Sar pal oda gondolinelas, sikađa pes leske o aňjelos le Rajeskro andro suno a phenda: „Jozef, čhavo le Davidoskro, ma dara tut te lel la Maria romňake, bo oda čhavoro, saves oj užarel, hin le Svete Duchostar.

21 Uľola lake čhavoro a deha leske o nav Ježiš, bo ov zachraňinela peskre manušen andral lengre bini.“

22 Kada savoro pes ačhila vašoda, hoj pes te napľňinel oda, so phenda o Raj prekal o prorokos:

23 *„Dikh, e pačivali džuvli ačhela khabňi,
uľola lake čhavoro
a dena leske o nav Immanuel,
so hin prethodo: O Del amenca.*

24 Sar o Jozef uštila andral o soviben, kerđa avke, sar leske oda phenda o aňjelos le Devleskro, a iľa peske la Maria romňake.

25 Ale le Jozef na sas la Mariaha nič dži akor, medik lake na uliła o čhavoro. A ov leske diňa o nav Ježiš.

2

O godaver murša pal o vichodos

1 O Ježiš uliła andro Betlehem andre Judsko, sar sas o Herodes kralis. Palis avle andro Jeruzalem o godaver murša pal o vichodos

2 a phučenas: „Kaj hin oda židoviko kralis, savo uliła? Bo dikhlam leskri čercheň, sar avelas avri, a avlam anglal leste te bandol.“

3 Sar oda šundā o kralis Herodes, predarandila a the calo Jeruzalem leha.

4 A vičinda savore anglune rašajen the le zakoniken a phučla lendar: „Kaj ulola o Kristus?“

5 On leske phende: „Andro Betlehem andre Judsko, bo avke pisinda o prorokos:

6 *„Ale tu, Betlehem, andre judsko phuv,
ňisoha na sal nekcikneder le anglune foren-
dar andre Judsko,
bo andral tu mange avela o vodcas,
savo lidžala mire manušen, le Izrael, sar
bakroren.“*

7 Akor o Herodes vičinda počoral le godavere muršen a mištes pes lendar dophučla, kana pes lenge sikađa e čercheň.

8 Avke len bičhađa andro Betlehem a phenda: „Džan a mištes tumen dophučen pal oda čavoro. Sar les arakhena, den mange oda te džanel, hoj the me te džav a te banduvav anglal leste.“

9 On šunde, so phenda o kralis, a gele het. A e čercheň, savi dikhle te avel avri, džalas anglal lende, medik na zaačila upral oda than, kaj sas o čavoro.

10 Sar dikhle e čercheň, igen radisalile.

11 A sar gele andro kher, arakhle le čhavores la Mariaha, leskra daha. Pele pro khoča a

bandonas anglal leste. Ile avri peskre dari a dine les somnakaj, kadidlos the mirha.

¹² Ale andro suno lenge sas phendo, hoj te na džan pale ko Herodes, vašoda gele avre dromeha pale andre peskri phuv.

O Jozef denašel la famelijaha andro Egipt

¹³ Sar on odgele, sikada pes o aňjelos le Rajeskro le Jozefoske andro suno a phenda: „Ušti, le tuha le čhavores the leskra da a denaš andro Egipt! Ačh ode dži akor, medik tuke na phenava! Bo o Herodes rodela le čhavores, hoj les te murdarel.“

¹⁴ Avke o Jozef uštiła, ila peha rači le čhavores the leskra da a denašla andro Egipt.

¹⁵ Sas ode dži akor, medik na muła o Herodes, hoj pes te naplñinel oda, so phenda o Raj prekal o prorokos: „*Andral o Egipt vičindom mire čhas.*“

O Herodes del te murdarel avri le muršoren

¹⁶ Sar dikhła o Herodes, hoj o godaver murša leha thode avri, igen choľisalila. Diňa te murdarel savore muršoren dži duj berš andro Betlehem the pašal cali odi phuv, pal oda časos, pre savo pes mištes dophučła le godavere muršendar.

¹⁷ Akor pes ačila oda, so sas phendo prekal o prorokos Jeremijaš:

¹⁸ „*O hangos šundol andro foros Rama,
e bari žala the o zoralo roviben.
Oda e Rachel rovel vaš peskre čhave
a na del pes te poťešinel,
bo on imar nane.*“

Aven pale andral o Egipt

19 Sar muľa o Herodes, sikada pes andro suno o aňjelos le Rajeskro le Jozefoske andro Egipt

20 a phenda leske: „Ušti, le tuha le čhavores the leskra da a dža pale andro Izrael, bo ola, ko kamenas te murdarel le čhavores, imar mule.“

21 Avke o Jozef uštıla, ila peha le čhavores the leskra da a avľa pale andro Izrael.

22 Ale sar šunda, hoj o Archelaos kralinel andre Judsko vaš o Herodes, leskro dad, daralas pes ode te džal. Andro suno leske sas phendo, hoj te džal andre Galileja.

23 Vašoda geľa ode a bešelas andro foros, so pes vičinel Nazaret, hoj pes te naplñinel oda, so sas phendo prekal o proroka, hoj ov pes vičinel Nazaretsko.

3

O Jan Krstiteľ

1 Andre ola dživesa avľa o Jan Krstiteľ a kazinelas pre judsko pušta

2 a phenelas: „Visaren tumen le binendar! Bo pašes hin le ňeboskro krališagos!“

3 O Jan hin oda, pal savo imar anglal phenda o prorokos Izajaš:

„O hangos vičinel pre pušta:

„Pripravinen o drom le Rajeske,

rovñinen prekal leste avri o chodňiki!“

4 Ov sas urdo andro gada la řavakra srstatar, pašal o per les sas cipuno sirimos a chalas kobilki the maľakro medos.

5 Akor avenas ke leste o manuša andral o Jeruzalem, cali Judsko the cali phuv pašal o paňi Jordan

⁶ a phenenas avri peskre bini a ov len bolelas andro pañi Jordan.

⁷ A sar dikhľa, hoj but Farizeja the Saduceja aven pre leskro bolipen, phendä lenge: „E famelija le sapengri! Ko tumenge sikada, sar te denašel le Devleskra cholatar, so avela?

⁸ Dživen avke, hoj o manuša te dikhen, hoj tumen visardän le binendar!

⁹ Ma gondolinen tumenge, hoj phenena: ‚Se o Abraham hino amaro dad!‘ Bo phenav tumenge, hoj o Del kale barendar šaj kerel le Abrahamskre čhaven!

¹⁰ O tover imar hino prithodo paš o koreñis le stromengro a dojekh stromos, savo na anel lačo ovocje, ela čhindo tele a čhido pre jag.

¹¹ Me tumen bolav le pañeha, hoj pes te sikavel, hoj tumen visardän le binendar, ale oda, ko avel pal ma, hino zoraleder sar me. Na som hodno leske mek añi o sandalki te lidžal. Ov tumen bolela le Svete Duchoha the la jagaha.

¹² Andre leskro vast hin o vejaris a ov prežuzarela peskro humnos. O prežuzardo zrnos sthovela andre peskri stodola, ale o phus labarela andre jag, so šoha na murdašola andre.“

O Jan bolel le Ježiš

¹³ Akor avľa o Ježiš andral e Galileja paš o Jordan pal o Jan, hoj pes leske te del te bolel.

¹⁴ No o Jan leske na kamelas te domukel a phenelas: „Mange kempel, hoj te avav boldo tutar a tu aves pal ma?“

¹⁵ Ale o Ježiš leske odphendä: „Akana muk avke! Bo kempel amenge te kerel savoro spravodlišagos.“ A palis leske o Jan domukľa.

¹⁶ Sar sas o Ježiš boldo, takoj avľa avri andral o paňi. Akor phundriľa o ňebos a dikhľa, hoj o Duchos le Devleskro sar holubica avelas tele pre leste.

¹⁷ A andral o ňebos šundïľa o hangos: „Kada hin miro čhavo, saves kamav. Lestar man hin o radišagos!“

4

O beng pokušinel le Ježiš

¹ Palis o Duchos ligenda le Ježiš pre pušta, hoj les o beng te pokušinel.

² O Ježiš poscinelas saranda (40) dživesa the saranda rača a palis bokhalïľa avri.

³ Avľa ke leste o beng, hoj les te pokušinel, a phenda: „Te sal o Čhavo le Devleskro, phen, hoj kale barendar te ačhen mare.“

⁴ Ov odphenda: „Hin pisimen: *„O manuš na dživela ča le marestar, ale dojekhe lavestar, savo avel avri andral le Devleskro muj.’* “

⁵ Akor les iľa o beng andro sveto foros, thođa les te ačhel upre pro agor le Chramoske

⁶ a phenda leske: „Te sal o Čhavo le Devleskro, čhiv tut tele. Se hin pisimen:

„Prikazinela peskre aňjelenge pal tu

a chudena tut pro vasta,

hoj te na demes o pindro pro bar.’ “

⁷ O Ježiš leske odphenda: „Ale hin the pisimen: *„Na pokušineha le Rajes, tire Devles!’* “

⁸ Pale les iľa o beng pro igen učo verchos a sikada leske savore krališagi le svetoskre the lengro baro šukariben.

⁹ A phendã leske: „Kada savoro tuke dava, te angle mande bandõha a lašareha man.“

¹⁰ Akor leske o Ježiš phendã: „Dža het, bengeja, bo hin pisimen: *„Ča anglo Raj, tiro Del, bandõha a ča leske korkoreske služineha!“* “

¹¹ Akor o beng geľa het, avle o aňjela a kerenas pašal leste.

O Ježiš chudel te služinel andre Galileja

¹² Sar o Ježiš šundã, hoj phandle le Jan andre bertena, geľa andre Galileja.

¹³ Avľa het andral o Nazaret, hoj te bešel andro foros Kafarnaum, savo hino paš o moros andro phuva Zebulun the Naftali,

¹⁴ hoj pes te naplñinel oda, so phendã o prorokos Izajaš:

¹⁵ „*E phuv le Zebulunoskri the e phuv le Naftaliskri,*

o drom paš o moros, pal o Jordan,
e Galileja le pohanengri!

¹⁶ *O manuša, save dživenas andro kalipen,*
dikhle baro kham.

Olenge, ko dživenas andre odi phuv andro ciños
le meribnaskro,
avľa avri o kham.“

¹⁷ Akorestar chudña o Ježiš te kazinel: „Visaren tumen le binendar, bo pašes hin le ňeboskro krališagos!“

O Ježiš vičinel le ešebne učeňiken

¹⁸ Sar phirelas pašal o Galilejsko moros, dikhľa duje phralen, le Šimon (saves vičinen Peter) the le Andrej leskre phrales, sar mukenas e sita andro moros, bo sas ribara.

19 A phenda lenge: „Aven pal ma a me tumendar kerava ribaren, so chudena le manušen.“

20 On takoj omukle o siti a gele pal leste.

21 Sar geľa sikra dureder, dikhľa avre duje phralen, le Jakob the le Jan, le Zebedeoskre čhaven. Sas pre lodka lengre dadeha le Zebedeoha a prikerenas o siti. Vičinda len

22 a on takoj omukle e lodka the peskre dades a gele pal leste.

O Ježiš sikavel the sastarel

23 O Ježiš phirelas pašal cali phuv Galileja a sikavelas ode andro sinagogi. Kazinelas o evaňjelium pal o krališagos a sastarelas dojekh nasvaliben the dojekh dukh, so sas le manušen.

24 A rozligenda pes pal leste o hiros pal cali Sirija. Anenas ke leste savoren, ko sas nasvale a cerpinenas andro dukha, olen, ko sas zaphandle le demonenca abo saven sas epilepsija, a the le kaliken. A o Ježiš len sastarelas.

25 Džanas pal leste but manuša andral e Galileja, andral o Dekapolis, Jeruzalem, Judsko the andral e phuv pal o Jordan.

5

O vakeriben pro verchos

1 Sar o Ježiš dikhľa, hoj avle but manuša, geľa upre pro brehos. Bešla peske a leskre učeňika avle paš leste.

2 A chudňa len te sikavel.

Ko hin bachtalo

3 „Bachtale hine o čore pro duchos, bo lengro hin o ňeboskro krališagos.

- ⁴ Bachtale hine ola, ko roven,
bo o Del lenge dela pale o radišagos.
- ⁵ Bachtale hine o pokorna,
bo lengri ela e phuv.
- ⁶ Bachtale hine ola, ko hine bokhale the smedna
pal o spravodlišagos,
bo on ena čalarde.
- ⁷ Bachtale hine o lačhejileskre,
bo o Del ela ke lende lačhejileskro.
- ⁸ Bachtale hine o žužejileskre,
bo on dikhena le Devles.
- ⁹ Bachtale hine ola, ko anen o smirom maškar o
manuša,
bo on pes vičinena le Devleskre čhave.
- ¹⁰ Bachtale hine ola, pre kaste džan vaš o
spravodlišagos,
bo lengro hin o ņeboskro krališagos.
- ¹¹ Bachtale avena, te vaš ma pre tumende
namištes vakerena, džana pre tumende a
klamišagoha pre tumende phenena savoro
nalačhipen.
- ¹² Radisaŀon a thoven baripen, bo baro hin tu-
maro počiŀiben andro ņebos, bo kavke džanas
the pro proroka, save sas angle tumende.“

O lon the o švetlos le phuvakro

¹³ „Tumen san o lon la phuvakro. Te o lon
našavela peskro londĭpen, soha pes londĭrela?
Pre ņisoste imar nane lačo, ča hoj pes te čhivel
avri tel o pindre le manušenge.

¹⁴ Tumen san o švetlos le svetoskro. O foros,
so ačhel upre pro verchos, našti te garuvel.

15 Se e momeli na labaren pre oda, hoj la te garuven tel e piri, ale thoven la pro svietņikos a labol savorenge andro kher.

16 Avke mi labol tumaro švetlos anglo manuša, hoj te dikhen tumare lače skutki a te lašaren tumare Dades, savo hino andro ņebos.“

Pal o Zakonos

17 „Ma gondolinen tumenge, hoj avlōm te zrušinel o Zakonos abo le Proroken. Na avlōm len te zrušinel, ale te dolikerel.

18 Bo čačipen phenav tumenge, hoj medik na našlona e phuv the o ņebos, na našlola aņi jekh pismenkos aņi jekh čjarkica andral o Zakonos, medik pes savoro na ačhela.

19 Oles, ko zrušindahas ča jekh le nekciknedere prikazaņjendar a sikadahahas avke le manušen, vičinena nekcikneder andro ņeboskro krališagos. Ale oles, ko len dolikerela a sikavela, vičinena baro andro ņeboskro krališagos.

20 Bo phenav tumenge, te na ela tumaro spravodlišagos feder sar le zakoņnikengro the le Farizejengro, šoha na džana andro ņeboskro krališagos.“

Pal o rušiben

21 „Šundan, hoj sas phendo le phure dadenge: *Na murdareha!* Oda, ko murdardahas, mušinel te džal pro sudos.’

22 Ale me tumenge phenav, hoj sako, ko rušel pre peskro phral, mušinel te džal pro sudos. Sako, ko phendahas peskre phraleske: ‚Tu demado!’, mušinel te džal angle Bari Rada. A

sako, ko phendahas: ‚Tu dilino!‘, ela čhido andro jagalo peklos.

²³ Te andahas tiro daros pro oltaris a ode tuke avlahas pre godi, hoj tire phrales hin vareso pre tute,

²⁴ muk ode tiro daros anglo oltaris, dža a lačhuv tire phraleha. Palis av a obetin tiro daros.

²⁵ Gondolin mištes a dovaker tut sigo oleha, ko džal pre tute, medik sal leha pro drom, hoj tut te na del andre le sudcaske a o sudcas tut diňahas le stražnikoske a palis tut čhidehas andre bertena.

²⁶ Čačipen phenav tuke, hoj odarik na aveha avri, medik savoro na počineha.“

Pal o lubipen

²⁷ „Šundan, hoj sas phendo: ‚Na kereha lubipen!‘

²⁸ Ale me tumenge phenav, hoj oda, ko dikhela žadoscaha pre džuvli, oda imar kerđa laha lubipen andre peskro jilo.

²⁹ Te tut cirdel pro binos tiri čači jakh, džubin la avri a čhiv la tutar het! Bo feder tuke hin, hoj te merel jekh kotor tutar, sar te calo tiro felos ulahas čhido andro peklos.

³⁰ Te tut cirdel pro binos tiro čačo vast, odčhin les a čhiv tutar het! Bo feder tuke hin, hoj te merel jekh kotor tutar, sar te calo tiro felos ulahas čhido andro peklos.“

Pal o rozvod

³¹ „Sas avke phendo: ‚Oda, ko bičhavel peskra romňa het, mi pisinel lake o rozvodno lil.‘

³² Ale me tumenge phenav, hoj oda, ko bičhavel peskra romňa het, te oj na kerđa

lubipen, lidžal la andro lubipen. A sako, ko peske lela kajsa romňa, savi hiňi rozvedzimen, kerel lubipen.“

Pal e vera

³³ „Šundan mek, hoj sas phendo le phure dadenge: *„Na leha vera klamišagoha, ale dolikereha le Rajeske tiri vera!“*

³⁴ Ale me tumenge phenav, hoj šoha te na len vera, aňi pro ňebos, bo oda hin o tronos le Devleskro,

³⁵ aňi pre phuv, bo oda hin o than, kaj ov thovel peskre pindre, aňi pro Jeruzalem, bo oda hin o foros ole bare Kraliskro.

³⁶ Aňi pre tiro šero na leha vera, bo mek aňi jekh bal našti keres parno abo kalo.

³⁷ Ale sar vakeren, ta vakeren avke, hoj tumaro ‚He‘ mi el ‚He‘ a tumaro ‚Na‘ mi el ‚Na‘. Savoro, so hin buter upral oda, hin le nalačhestar.“

Te na visaren pale o nalačho

³⁸ „Šundan, hoj sas phendo: *„E jakh vaš e jakh a o dand vaš o dand.“*

³⁹ Ale me tumenge phenav: Ma de pale oleske, ko tuke kerel namištes. A oleske, ko tut demela pal jekh čham, visar the aver.

⁴⁰ Te vareko pes tuha kamel te sudzinel, hoj tuke te lel o gad, muk leske the o plaštos.

⁴¹ A te vareko tut ispidela, hoj leha te džas a te lidžas leske o veci jekh kilometros, dža leha duj.

⁴² Te tutar vareko mangel vareso, de les. A ma visar tut olestar, ko tutar kamel vareso kečeň.“

Pal o kamiben ko ňeprijačela

⁴³ „Šundān, hoj sas phendo: *„Kameha tire prijatelīs* a na kameha tire ņeprijatelīs.’

⁴⁴ Ale me tumenge phenav: Kamen peskre ņeprijatelen, [žičinen o lačo olenge, ko tumen prekošen, keren o lačhipen olenge, ko tumen našti avri ačhen] a mangen pes ko Del vaš ola, [ko tumen tele dikhen] a džan pre tumende,

⁴⁵ hoj te aven o čhave tumare Dadeskre, savo hino andro ņebos. Bo ov kerel, hoj o kham te avel avri pro nalače the pro lače a del o brišind pro čačipnaskre the pro načačipnaskre.

⁴⁶ Bo te kamlanas ča olen, ko tumen kamen, savo počičiben tumen užarel? Či na keren oda the o colņika?

⁴⁷ A te pozdravindanas ča tumare phralen, soha ulanas aver? Či na keren oda the o manuša, save na prindžaren le Devles?

⁴⁸ Vašoda tumen aven dokonala avke, sar tumaro Dad, savo hino andro ņebos.“

6

Sar te del le čoren

¹ „Den tumenge pozoris, hoj te na keren tumare lače skutki anglo manuša avke, hoj tumen te dikhen, bo palīs imar tumenge na počinela pale tumaro Dad, savo hino andro ņebos.

² Avke te des vareso le čoren, ma ker oda avke, hoj pal oda sako te džanel, sar oda keren ola dujemujengre, save pes rado presikaven andro sinagogi the pro ulīci, hoj len o manuša te lašaren. Čačipen phenav tumenge, hoj imar chudle peskro počičiben.

³ Ale sar tu des vareso le čoren, te na džanel jekh vast pal oda, so kerel dujto.

⁴ Bo te des oda andro garudipen, tiro Dad dikhel oda, so hin garudo, a ov tuke počinela pale.“

Pal e modlitba

⁵ „Sar tut modlines, ma av sar ola dujemu-jengre, bo sar pes on modlinen, rado ačhen andro sinagogi abo pre ulica, hoj len o manuša te dikhen. Čačipen phenav tumenge, hoj imar chudle peskro počiniben.

⁶ Ale sar tut modlines, dža andre tiri komorka, phand pal tu o vudar a modlin tut tire Dadeske, savo hino andro garudipen. Bo tiro Dad dikhel oda, so hin garudo, a ov tuke počinela pale.

⁷ Ale sar tumen modlinen, ma beblinen but sar o pohana, bo on peske gondolinen, hoj ena avrišunde vašoda, hoj but vakeren.

⁸ Avke ma aven ajse sar on, bo tumaro Dad džanel, so tumenge kampil, mek sigeder sar lestar mangel.“

Le Rajeskri modlitba

⁹ „Tumen pes modlinen kavke:
Dado amaro, savo sal andro ņebos,
mi el pošvecimen tiro nav!

¹⁰ Mi avel tiro krališagos!

Mi ačhel pes tiri voľa
avke sar andro ņebos,
avke the pre phuv!

¹¹ De amen adadžives o maro,
so amenge kampil sako džives,

¹² a odmuk amenge amare bini,

avke sar the amen odmukas
olenge, ko amen dukhade.

¹³ A ma domuk amenge, hoj te avas pokušimen,
ale chrañin amen le nalačhestar.

[Bo tiro hin o krališagos
the e zor the e slava pro furt. Amen.]'

¹⁴ Bo te tumen odmukena le manušenge lengre
bini, odmukela the tumenge tumaro Dad andral
o ņebos.

¹⁵ Ale te tumen na odmukena le manušenge
lengre bini, añi tumaro Dad tumenge na
odmukela tumare bini.“

Pal o postos

¹⁶ „Sar tumen poscinen, ma aven sar ola
dujemujengre, save keren chmurava muja a
zamuken pes, hoj le manušenge te sikaven, hoj
pes poscinen. Čaćipen phenav tumenge, hoj
imar chudle peskro počiniben.

¹⁷ Ale sar tut poscines, uchan o bala a thov
(omor) o muj,

¹⁸ hoj te na dikhen o manuša, hoj tut poscines,
ale tiro Dad, savo hino andro garudipen. A
tiro Dad, savo dikhel oda, so hin garudo, take
počinela pale.“

Pal o barvalipen andro ņebos

¹⁹ „Ma skiden tumenge o barvalipen pre phuv,
kaj len e hardza the o kirme chan a kaj pes
dochuden o zbujñika a čoren,

²⁰ ale skiden tumenge o barvalipen andro
ņebos, kaj len na chan añi e hardza añi o kirme
a kaj pes o zbujñika na dochuden añi na čoren.

21 Bo ode, kaj hin tiro barvalipen, ode ela the tiro jilo.

22 E jakh hiñi e lampa le teloskri. Te tiri jakh hiñi žuži, ela o švetlos andre calo tiro telos,

23 ale te nane tiri jakh žuži, calo tiro telos hino andro kalipen. Akor te oda švetlos andre tu hin kalipen, savo baro hin o kalipen?

24 Ņiko našti služinel duje rajenge. Bo jekhes kameha a dujtones našti avri ačheha, abo jekhes rado dikheha a dujtones tele dikheha. Našti služinen the le Devleske the le lovenge*.”

Te mukas pes pro Del andre savoreste

25 „Vašoda tumenge phenav: Ma trapinen tumen pal tumaro dživipen, so chana a so pijena, añi pal tumaro telos, so urena. Či nane o dživipen buter sar o chaben a o telos sar o gada?

26 Dikhen pro čirikle pro űebos, hoj añi na sadzinen, na kiden upre añi na sthoven andro šopi, a tumaro űeboskro Dad pes pal lende starinel! Či tumen na san vzacneder sar on?

27 A ko tumendar oleha, hoj pes trapinel pal o dživipen, peske šaj dothovel sikra paš o dživipen? Ņiko.

28 Soske tumen ajci trapinen pal o gada? Dikhen pro maľakre kvitki, sar baron. On na keren buči añi na heklinen.

29 No phenav tumenge, hoj añi o šalamun andre calo peskro šukariben na sas avke urdo sar jekh lendar.

30 Te o Del e maľakri čar kavke uravel, so adadžives hiñi a tajsja ela čidi andro bov, ta

* 6:24 la mamonake

akor tumen na uravela buter? Manušale cikne pačabnaha!

³¹ Vašoda tumen ma trapinen a ma phenen: „So chaha? So pijaha? So uraha?“

³² Bo kada savoro roden ola, ko na prindžaren le Devles. Se tumaro Dad andral o ņebos džanel, hoj tumenge oda savoro kampil.

³³ Ale roden ešeb o krališagos le Devleskro the leskro spravodlišagos a savore kala veci tumenge ena dine paš oda.

³⁴ Avke ma trapinen tumen, so ela tajsa, bo tajsaskro džives pes starinela pal peste. Sako džives hin dos trapišagos.“

7

Te na sudzinen avren

¹ „Ma sudzinen, hoj te na aven sudzimen.

² Bo save sudoha sudzinen, ajseha avena sudzimen, a sava miraha merinen, ajsaha tumenge ela tiš merimen.

³ Soske dikhes o šmecos andre jakh tire phraleske a andre tiri jakh o kašt na dikhes?

⁴ Te andre tiri jakh hin o kašt, sar šaj phenes tire phraleske: „De, hoj tuke te lav avri o šmecos andral e jakh?“

⁵ Tu dujemujengro, ešeb le avri o kašt andral tiri jakh a palis dikheha žužes, hoj te les avri o šmecos andral e jakh tire phraleske.

⁶ Ma den oda, so hin sveto, le rikonenge aňi ma čivkeren tumare perli anglo bale, hoj pre lende te na uštaren le pindrenca, te na pes visaren a te na rozčingeren tumen.“

Mangen, roden, durkinen!

⁷ „Mangen a ela tumenge dino, roden a arakhena, durkinen a phundravela pes tumenge.

⁸ Bo sako, ko mangel, chudel, a ko rodel, arakhel, a oleske, ko durkinel, pes phundravela.

⁹ Ko tumendar hin ajso manuš, hoj te lestar leskro čhavo manglahas maro, ta diňahas les bar?

¹⁰ Abo te lestar manglahas riba, diňahas les sap?

¹¹ Avke, te tumen, save san nalače, džanen te del tumare čhaven o lače dari, či na dela sigeder tumaro Dad andral o ňebos o lače dari olen, ko lestar mangen!

¹² Savoro, so kamlanas, hoj o manuša te keren tumenge, oda keren tumen lenge. Bo kada hin, so sikavel le Mojžišoskro Zakonos the o Proroka.“

E cesno brana

¹³ „Aven andre prekal e cesno brana. Bo e buchli brana the buchlo drom lidžan andro meriben a but hin ajse, save prekal late džan andre.

¹⁴ Ale e cesno brana the o uzko drom lidžan andro dživipen a frima hin ajse, save oda arakhen.“

Pal o falošna proroka

¹⁵ „Den tumenge pozoris pro falošna proroka, save ke tumende aven sar bakrore, ale andro jilo hine dziva vlki.

¹⁶ Pal lengro ovocje len prindžarena. Či šaj andral o kraki te obkidel o hroznos, abo andral o koľaka o figi?

17 Avke dojekh lačo stromos anel lačo ovcje a o nalačo stromos anel nalačo ovcje.

18 O lačo stromos našti anel nalačo ovcje a aňi o nalačo stromos našti anel lačo ovcje.

19 Dojekh stromos, so na anel lačo ovcje, pes činel avri a čhivel pre jag.

20 Avke len prindžarena pal lengro ovcje.

21 Na sako, ko mange phenel: ‚Rajeja, Rajeja!‘, džala andro ņeboskro krališagos, ale ča oda, ko kerel e voľa mire Dadeskri, savo hino andro ņebos.

22 But džene mange andre oda Džives phenena: ‚Rajeja, Rajeja, či na prorokinahas andre tiro nav? Či na tradahas avri le demonen andre tiro nav? Či na kerahas but zazraki andre tiro nav?‘

23 Akor lenge phenava: ‚Šoha tumen na prindžaravas. Džan mandar het tumen, so kerenas o nalačhipen!‘ “

Pal o duj khera

24 „Vašoda sako, ko šunel kala mire lava a dolikerel len, hino sar oda godaver manuš, savo ačhađa peskro kher pre skala.

25 A avľa baro brišind, avle o paňa, phurdle o balvaja a demade pre oda kher, ale na peľa, bo sas ačhado pre skala.

26 Ale sako, ko šunel kala mire lava a na dolikerel len, ela sar oda nagodaver manuš, savo ačhađa peskro kher pre poši.

27 A avľa baro brišind, avle o paňa, phurdle o balvaja a demade pre oda kher a oda kher rozpeľa a sas calo zničimen.“

28 Sar dovakerđa o Ježiš kala lava, o nipi pes čudalinenas upral leskro sikaviben,

29 bo ov len sikavelas sar oda, kas hin autorita, a na sar lengre zakoňika.

8

O Ježiš sastarel le malomocnes

1 Sar avľa o Ježiš tele pal o verchos, avenas pal leste igen but nipi.

2 A avľa ke leste o malomocno, bandolas anglal leste a phenda: „Rajeja, te kamľalas, šaj man žužares.“

3 O Ježiš nacirdňa o vast, chudňa pes lestar a phenda: „Kamav, av sasto!“ A takoj sas žužo andral o malomocenstvo.

4 O Ježiš leske phenda: „De pozoris, hoj te na phenes ňikaske pal oda, ale džä, sikav tut le rašaske a obetin oda daros, so prikazinda o Mojžiš, sar svedectvos lenge.“

O Ježiš sastarel le veliteľiskre sluhas

5 Sar avľa o Ježiš andro Kafarnaum, avľa ke leste o veliteľis upral o šel slugađa a mangelas les:

6 „Rajeja, miro sluhas pašlol khere nasvalo, naši pes čhalavel a igen cerpinel.“

7 O Ježiš leske phenda: „Me džava a sastarava les avri.“

8 O veliteľis leske odphenda: „Rajeja, me na som hodno, hoj te aves andre miro kher. Ale phen ča lav a miro sluhas sastola avri.

9 Se the me som manuš tel e autorita avre manušeske a hin man autorita upral o slugađa. A te phenava kaleske: ‚Dža!‘ – ta džala; a

avreske: „Av!‘ – ta avela; a mire slufaske: „Ker kada!‘ – ta ov kerela.“

¹⁰ Sar oda šunđa o Ježiš, čudalinda pes a phenda olenge, ko pal leste džanas: „Čačipen phenav tumenge, hoj andro Izrael na arakhlom ñikas kajse bare pačabnaha.

¹¹ Ale phenav tumenge, hoj avena but džene pal o vichodos the pal o zapados a bešena paš o skamind le Abrahamoha, Izakoha the le Jakoboha andro ñeboskro krališagos,

¹² ale o čhave le krališagoskre ena avričhide andro baro kalipen, kaj ela o roviben a randena le dandena andre dukh.“

¹³ Palis phenda o Ježiš le veliteliske: „Dža! Mi ačhel pes tuke avke, sar pačandilal.“ A leskro slufas sastila avri andre odi ora.

O Ježiš sastarel but nasvale manušen

¹⁴ Sar avla o Ježiš andro kher ko Peter, dikhla leskra sasa, hoj pašlol a hin la horučka.

¹⁵ Chudna pes lakre vastestar a takoj latar e horučka geľa het. Oj uštila a kerelas pašal leste.

¹⁶ A sar zaračila, ande ke leste but dženen, save sas zaphandle le demonenca. A o Ježiš le laveha tradna avri le nalačhe dučen a savoren, savenge sas namištes, sastarda avri,

¹⁷ hoj pes te naplninel oda, so sas phendo prekal o prorokos Izajaš:

*„Ov ila pre peste amare slabišagi
a lidžalas amare nasvalibena.“*

Sar pes džal pal o Ježiš

18 Sar dikhla o Ježiš pašal peste igen but nipen, prikazinda le učeňikenge, hoj te džan la lodkaha pre aver sera.

19 Avla ke leste varesavo zakoňikos a phenda leske: „Učitelina, džava pal tu všadzik, kaj džaha!“

20 O Ježiš leske odphenda: „Le lišken hin peskre cheva, kaj šaj dživen, a le čiriklen andral o ňebos peskre hñizdi, ale le Čhas le Manušeskres nane kaj o šero te thovel.“

21 Aver leskre učeňikendar leske phenda: „Rajeja, domuk mange ešeb te džal te parunel mire dades.“

22 Ale o Ježiš leske phenda: „Av pal ma a muk le mulenge, hoj te parunen peskre mulen.“

O Ježiš začhavel e burka

23 Geła andre lodka a leskre učeňika gele pal leste.

24 Jekhvareste avla bari burka pro moros avke, hoj o vlni avenas andre e lodka, ale ov sovelas.

25 Avle ke leste leskre učeňika, uštade les a phende: „Rajeja, zachraňin amen, bo meras!“

26 Ov lenge phenda: „Soske tumen daran, manušale cikne pačabnaha!“ Avke uštıla, pokarhinda e balvaj the o moros a sas igen čhit.

27 O manuša pes čudalinenas a phenenas: „Savo manuš hino, hoj les o balvaja the o moros šunen?“

O Ježiš sastarel le zaphandlen le demonenca

28 Sar avla pre oki sera andre phuv Gadara, avle ke leste duj manuša, save sas zaphandle le

demonenca. Avenas andral o hrobi bara cholaha a niko pašal lende pal oda drom našti pregela.

²⁹ A viskinenas: „So amen hin tuha, Ježiš, Čhavo le Devleskro? Avlal amen te mučinel sigeder, sar hin oda časos?“

³⁰ Nadur odarik sas but bale, save pes ode pašinenas.

³¹ O demona les mangelas: „Te amen trades avri, domuk amenge te džal andre kala bale!“

³² A phenda lenge: „Džan!“ On avle avri a gele andro bale. Avke pes savore bale mukle tele le brehoha andro moros a tašlile andro paňi.

³³ O pastjera le balengre denašle het a gele andro foros a vakerenas avri savoro, so pes ačhila, the ole manušenca, so sas zaphandle le demonenca.

³⁴ Avke savore manuša andral oda foros avle pal o Ježiš, a sar les dikhle, mangelas les, hoj te džal het andral lengri phuv.

9

O Ježiš sastarel le kalikos

¹ O Ježiš bešla andre lodka, geľa la lodkaha pre oki sera le moroskri a avľa andre peskro foros.

² A ande ke leste jekhe muršes, savo sas kalikos a pašlolas pro hadžos. Sar dikhľa o Ježiš lengro pačaben, phenda le kalikoske: „Čhavo miro, ma dara tut, odmuken pes tuke o bini.“

³ Varesave zakoňika peske phende: „Kada manuš pes ruhinel!“

4 Ale o Ježiš dikhlá, so peske gondolinen a phenda: „Soske gondolinen namištes andre tumare jile!

5 Bo so hin lokeder? Te phenel: ‚Odmukel pes tuke o bini!‘ abo te phenel: ‚Ušti a dža?‘

6 Ale hoj te džanen, hoj le Čhas le Manušeskres hin zor pre phuv te odmukel o bini“ – phenda le kalikoske: „Ušti, le tuke tiro hadžos a dža khere!“

7 Ov uštila a geľa khere.

8 Sar oda dikhle o nipi, predarandile a lašarenas le Devles, hoj diňa kajsi zor le manušen.

O Ježiš vičinel le Matuš

9 Sar o Ježiš odarik džalas het, dikhlá te bešel pre colńica jekhe manušen, savo pes vičinelas Matuš, a phenda leske: „Av pal ma!“ Ov uštila a geľa pal leste.

10 Palis sar bešelas o Ježiš andro kher paš o skamind, avle but colńika the binošna a bešenas jekhetane le Ježišoha the leskre učeńikenca.

11 Sar oda dikhle o Farizeja, phende leskre učeńikenge: „Soske tumaro učitelis chal le colńikenca the le binošnenca?“

12 O Ježiš oda šunda a phenda lenge: „Le sastenge na kampel doktoris, ale le nasvalenge.

13 Džan a siklon, s'oda hin: ‚Kamav, hoj te aven lačhejileskre, a na hoj mange te anen obeti.‘ Bo na avlóm te vičinel le čačipnaskren, ale le binošnen.“

Phučen pal o postos

14 Akor avle ko Ježiš o učeňika le Janoskre a phende leske: „Soske amen the o Farizeja but poscinas, ale tire učeňika na poscinen?“

15 O Ježiš lenge phendã: „Či šaj aven o hosci pro bijav smutna, medik o terno hino lenca? Ale avena ajse dživesa, sar o terno lendar ela ilo het, a akor poscinenena.

16 Se ňiko na zasivel e chev pro purane gada le neve pochtaneha, bo o nevo pochtan odčhindahas kotor le puranestar a ulahas mek bareder chev.

17 Aňi na čhiven e nevi mol andro purane cipune gone, bo e nevi mol čhingerela e cipa, čulala avri a o gone čhindona. Ale e nevi mol pes čhivel andro neve gone. Avke pes na musarela aňi e mol aňi o gone.“

Pal e muľi čhajori the pal e nasvali džuvli

18 Medik lenge oda vakerelas, avla varesavo baro manuš, bandila anglal leste a phendã: „Miri čhajori akana mula, ale av, thov pre late tiro vast a dživela.“

19 O Ježiš uštila a geľa pal leste peskre učeňikenca.

20 A varesavi džuvli, savi sas dešuduj (12) berš nasvali pro džuvlikano nasvaliben, avla palunestar ko Ježiš a chudňa pes le agostar leskre ruchostar.

21 Bo phendã peske: „Ča te man leskre ruchostar chudava, sastuvava avri.“

22 O Ježiš pes visarda, a sar la dikhla, phendã: „Pača, čhaje miri, tiro pačaben tut sastarda.“ A odi džuvli takoj sastila avri.

²³ Sar avla o Ježiš andro kher ke oda angluno manuš, dikhla ode le manušen, so bašavenas pro pištalki, the le nipen, so kerenas vika.

²⁴ Phenda lenge: „Džan het, bo e čhajori na mula, oj ča sovel.“ Ale asanas lestar.

²⁵ Sar bičhade avri ole nipen, geła o Ježiš andre, chudña la čhajora vastestar a oj uštıla.

²⁶ A kada hiros pal leste pes rozligenda pal cali odi phuv.

O Ježiš sastarel duje koren

²⁷ Sar odarik o Ježiš džalas het, avenas pal leste duj kore manuša a viskinenas: „Čhavo le Davidoskro, av ke amende jileskro!“

²⁸ Sar geła andro kher, avle ke leste o kore a o Ježiš lenge phenda: „Pačan, hoj oda šaj kerav?“ „He, Rajeja!“ odphende.

²⁹ Avke pes chudña lengre jakhendar a phenda: „Mi ačhel pes tumenge avke, sar pačan!“

³⁰ Takoj lenge phundrile o jakha. O Ježiš lenge zoraha prikazinda: „Den pozoris pre oda, hoj pes pal oda ņiko te na dodžanel!“

³¹ Ale on gele avri a rozligende pal leste o hiros pal cali odi phuv.

O Ježiš sastarel le ņemones

³² Sar avenas avri, ande ko Ježiš ņemone manušes, zaphandles le demonoha.

³³ Pal oda, sar o Ježiš tradña avri le demonos, o ņemo prevakerđa. O nipi pes čudalinenas a phenenas: „Mek šoha na dikhlam kajso vareso andro Izrael!“

³⁴ Ale o Farizeja phenenas: „Le nekbaredere demonoha tradel avri le demonen!“

E žatva hiňi bari

³⁵ O Ježiš phirelas pal savore ola fori the gavora a sikavelas len andre lengre sinagogi. Kazinelas o evaňjelium pal o krališagos a sastarelas dojekh dukh the nasvaliben maškar o manuša.

³⁶ Sar dikhla o Ježiš ole nipen, igen leske sas pharo vaš lenge, hoj hine strapimen a rozmkule sar o bakrore bi o pastjeris.

³⁷ Akor phenda peskre učeňikenge: „E žatva hiňi bari, ale frima hin robotňika.“

³⁸ Vašoda mangel le Rajes upral e žatva, hoj te bičhavel le robotňiken pre peskri žatva!“

10

O Ježiš vičinel le dešuduje učeňiken

¹ Vičinda peske le dešuduje učeňiken a diňa len e moc te tradel avri le nalače duchen a te sastarel dojekh dukh the nasvaliben.

² O nava le dešuduj (12) apoštolengre sas kala: Ešebno o Šimon – saves vičinenas Peter – the leskro phral o Andrej, o Jakob le Zebedeoskro the leskro phral o Jan,

³ o Filip, o Bartolomej, o Tomaš, o Matuš o colňikos, o Jakob le Alfeoskro, o Tadeus,

⁴ o Šimon Kanaansko – saves vičinenas Zelota – the o Judaš Iškarijotsko, savo les zradzinda.

O Ježiš bičhavel le dešudujen

⁵ Kale dešudujen bičhada o Ježiš a prikazinda lenge: „Ma džan maškar o aver narodi a ma džan andro fori le Samaritanengre,

⁶ ale sigeder džan ko bakrore, save našlile andral o kher le Izraeloskro.

⁷ Džan a kazinen, hoj o ňeboskro krališagos hino pašes.

⁸ Le nasvalen sastaren avri, le malomocnen žužaren, le mulen uštaven andral o meriben, le demonen traden avri. Hijaba chudňan, hijaba den.

⁹ Ma len tumenca aňi somnakune aňi rupune aňi međena love andro žebi.

¹⁰ Ma len tumenge pro drom aňi zajdica aňi po duj gada aňi sandalki aňi paci, bo o robotňikos peske zaslužinel peskro chaben.

¹¹ Andre savo foros abo gavoro avena, dophučen tumen ode, ko hino hodno tumen te prilel. Ode ačhen dži akor, medik na džana het.

¹² Sar džana andro kher, phenen: „Smirom tumenge.“

¹³ Te tumen oda kher prilela, mi avel tumaro smirom pre leste – ale te tumen na prilela, mi avel tumaro smirom pale ke tumende.

¹⁴ Te tumen na prilena a na šunena tumare lava, džan het andral oda kher abo andral oda foros a keren tele o prachos pal tumare pindre.

¹⁵ Čačipen phenav tumenge, hoj lokeder ela le manušenje andral e Sodoma the Gomora pro sudno džives sar ole foroske.“

Sar o bakrore maškar o vlki

¹⁶ „Me tumen bičhavav sar le bakroreň maškar o vlki. Aven opatrna sar o sapa a žuže sar o holubi.

17 Den tumenge pozoris pro manuša! Bo dena tumen pro sudi a marena tumen andro sinagogi le bičenca.

18 Vaš ma tumen lidžana the anglo foroskre vladara the anglo kraľa, hoj lenge a the avre narodenge te svedčinen.

19 Sar tumen dena andre, ma starinen tumen pal oda, so vakerena abo so phenena. Bo andre oda časos tumenge ela dino so te vakerel,

20 se na vakerena oda tumen, ale o Duchos tumare Dadeskro, savo vakerel prekal tumende.

21 O phral le phrales dela te murdarel a o dad le čas a o čhave uštena upre pre daj the pro dad a murdarena len.

22 Savoredžene tumen našti avri ačhena vaš miro nav, ale oda, ko likerela avri dži o koňec, ela spasimen.

23 Te pre tumende džana andre jekh foros, denašen andre aver. Bo čačipen tumenge phenav, hoj na predžana o fori le Izraeloskre, medik na avela o Čhavo le Manušeskro.

24 Oda, ko sikl'ol, nane bareder olestar, ko les sikavel, aňi o sluhas leskre rajestar.

25 Dos hin, te o učeňikos hino ajso sar leskro učitelis a o sluhas sar leskro raj. Te le rajes upral o kher vičinde Belzebul – demonos – ta so buter le nipen andral leskro kher!“

Kastar kampel te daral

26 „Vašoda ma daran tumen lendar! Bo nič nane avke garudo, so na ela jekhvar otkerdo a nane počoral nič, so pes jekhvar na dodžanela.

27 Oda, so tumenge vakerav počoral, phenen avri phundradones a oda, so šunen ča andro kan, viskinen avri pal o padi!

28 Ma daran tumen olendar, ko murdaren o telos, ale naši murdaren e duša. Ale sigeder daran Olestar, ko šaj zničinel the e duša the o telos andro peklos.

29 Či na bikenen duje vrabcen vaš jekh minca? Ale aňi jekh lendar na merel avke, hoj olestar tumaro Dad te na džanel.

30 No tumenge hin zgende mek the savore bala pro šero.

31 Avke ma daran tumen! Tumen mon buter sar but vrabci.

32 Ko man viznavinela anglo manuša, oles the me viznavinava angle miro Dad, so hino andro ņebos.

33 Ale ko man zaprinela anglo manuša, oles the me zaprinava angle miro Dad, so hino andro ņebos.“

O Ježiš na anel o smirom, ale e šabla

34 „Ma gondolinen tumenge, hoj avlom te del o smirom pre phuv; na avlom te del o smirom, ale e šabla.

35 Bo avlom, hoj te džal o čhavo pro dad, e čhaj pre daj a e bori pre sasuj;

36 *a o ņeprijatela le manušeskre ena andre leskri famelija.*

37 Oda, ko dikhel radeder peskre dades abo peskra da sar man, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos. A oda, ko dikhel radeder peskre čhas abo peskra čha sar man, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos.

³⁸ Oda, ko na lel peskro kerestos a na avel pal ma, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos.

³⁹ Oda, ko arakhela peskro dživipen, našavela les, ale oda, ko vaš ma našavela peskro dživipen, les arakhela.“

E odmena vaš e služba

⁴⁰ „Oda, ko tumen prilel, man prilel; a ko man prilel, prilel Oles, ko man bičhađa.

⁴¹ Oda, ko prilel le prorokos vaš oda, hoj hino prorokos, chudela e odmena sar prorokos. A oda, ko prilel le čačipnaskres vaš oda, hoj hino čačipnaskro, chudela e odmena sar čačipnaskro.

⁴² A ko diňahas te pijel jekhes kale ciknorendar ča jekh poharis šilalo paňi vaš oda, hoj hino učeňikos, čačipen tumenge phenav, na našavela peskri odmena.“

11

O Jan bičhavel pal o Ježiš

¹ Sar imar dovakerđa o Ježiš peskre dešduje učeňikenge, so te keren, geľa odarik het, hoj te sikavel a te kazinel andro galilejska fori.

² O Jan Krstiteľ sas andre bertena, a sar šunđa, save veci kerel o Ježiš, bičhađa duje peskre učeňiken,

³ hoj lestar te phučen: „Sal tu ‚oda, ko avel‘, abo kampil te užarel avres?“

⁴ O Ježiš lenge odphendä: „Džan a phenen le Janoske, so šunen a dikhen:

⁵ O kore dikhen, o bange phiren, o malomocna pes žužaren, o kašuke šunen, o mule ušten

andral o meriben a le čorenge pes vakerel o evaňjelium.

⁶ Bachtalo hin oda manuš, ko pes pre ma na pohoršinel!“

⁷ Sar on odgele, chudňa o Ježiš te vakerel le nipenge pal o Jan: „So geľan te dikhel pre pušta? E trstina sar laha čhalavel e balvaj?

⁸ Abo so geľan te dikhel? Manušes urdones andro barikane gada? Se ola, ko uren o barikane gada, bešen andro barikane khera.

⁹ Abo soske geľan? Te dikhel le prorokos? He, phenav tumenge, barederes sar prorokos.

¹⁰ Bo ov hin oda, pal kaste hin pisimen:
*„Me bičhavav mire poslos anglal tu
a ov tuke pripravinela o drom.“*

¹¹ Čačipen phenav tumenge, hoj maškar savore nipi, ko ulile andral e džuvli, na sas bareder sar o Jan Krstiteľ; ale oda, ko hino nekcikneder andro ňeboskro krališagos, hino bareder sar ov.

¹² Le Janoskre Krstiteľiskre dživesendar dži akana zlidžal o krališagos le ňeboskro olen, ko pes andre zorales ispiden, a on pes andre dochuden.

¹³ Bo savore Proroka the o Zakonos prorokine-nas pal o krališagos dži ko Jan.

¹⁴ A te oda kamena te prilel: Ov hino o Eliaš, savo mušinda te avel.

¹⁵ Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

¹⁶ „Kaha porovňinava adadživeseskre manušen? Hine sar ola čhavore, save bešen pro placos, vičinen peskre kamaraten a phenen:

¹⁷ ,Bašavahas tumenge, ale na khelenas;

rovahas andre žala, ale na rovenas.'

¹⁸ Bo avla o Jan, na chalas aňi na pijelas a phende: ‚Hin andre leste o nalačo duchos.‘

¹⁹ Avla o Čavo le Manušeskro, chalas the pijelas a phende: ‚Dikhen, o manuš, savo peske rado but chal the pijel; likerel pes le binošnenca the le colňikenca.‘ O godaveripen pes presikavel sar čačipen oleha, so kerel.“

O napačabnaskre fori

²⁰ Akor chudňa te karhinel o fori, andre save kerđa nekbuter zazraki vaš oda, hoj pes na visarde le binendar:

²¹ „Jaj, vigos tuke Chorazin! Vigos tuke, Betsaido! Bo te pes andro Tir the andro Sidon ačhilehas ola zazraki, so pes ačhile ke tumende, čirla pes imar urdehas andro žalakre gone, čhidehas peske pro šero o prachos a visardehas pes le binendar.

²² Ale phenav tumenge, hoj le forenge Tir the Sidon ela lokeder pro sudno džives sar tumenge.

²³ A tu Kafarnaum, *kames tut te lidžal upre dži andro ňebos? Aveha telečhido dži andro peklos*, bo te pes andre Sodoma ačhilehas ola zazraki, so pes ačhile ke tu, ta mek dži adadžives ačhilahas.

²⁴ Ale phenav tumenge, hoj la phuvake Sodoma ela lokeder pro sudno džives sar tuke.“

Aven ke mande savore, so san strapimen

²⁵ Akor andre oda časos phenda o Ježiš: „Paľikerav tuke, Dado, Raja upral o ňebos the upral e phuv, hoj garuďal kala veci anglo manuša, save hine godaver the avrisikade, a sikadál len le cikne čhavorenge.

²⁶ He, Dado, bo avke oda kamehas.

²⁷ Miro Dad mange diña savoro. Ńiko na džanel le Čhas, ča o Dad; aňi le Dades na džanel űiko, ča o Čhavo the oda, kaske les o Čhavo kamel te sikavel.

²⁸ Aven ke mande savore, so san strapimen a na birinen! Me tumenge dava te odpočovinel.

²⁹ Len pre tumende miro jarmos* a siklon mandar, bo me som cicho the pokorno andro jilo, a arakhena o odpočinkos prekal tumare duši.

³⁰ Bo miro jarmos hino loko a miro bremenos nane pharo.“

12

O Ježiš hino Raj upral o šabat

¹ Jekhvar pro šabat džalas o Ježiš pašal e mała, kaj sas sadžimen. Leskre učeňika sas bokhale a chudle te čhingerel a te chal o klasi.

² Sar oda dikhle o Farizeja, phende leske: „Dikh, tire učeňika keren oda, so našti keren sombatone, bo hin šabat*!“

³ O Ježiš lenge phendā: „Mek na gendān, so kerđā o David, sar sas bokhalo ov the leskre manuša?“

⁴ Ov geła andro kher le Devleskro a chała o sveta mare, so našti chała aňi ov aňi leskre manuša, ča o rašaja.

⁵ Abo na gendān andro Zakonos, hoj sombatone o rašaja andro chramos la službaha na dolikeren o šabat, ale nane len vina?

* **11:29** O jarmos pes thovelas pre meň le džvirenge, hoj te cirden o verdan.

* **12:2** O džives, andre savo pes na kerel buči.

6 Phenav tumenge, hoj kade hin vareso bareder sar o chramos.

7 Te achalonas, s'oda hin: „Kamav, hoj te aven lačhejileskre, a na hoj mange te anen obeti!“ – ta na odsudzindanas le manušen, save hine ňevinna.

8 Bo o Čhavo le Manušeskro hino Raj the upral o šabat.“

O Ježiš sastarel pro šabat

9 Geľa odarik het a avľa andre lengri sinagoga.

10 Ode sas jekh manuš, so leskro vast sas ňevladno. Ča vaš oda, hoj les te den andre, phučle le Ježišostar: „Šaj pro šabat te sastarel?“

11 Ov lenge phendã: „Ko tumendar hino ajso manuš, hoj te les ulahas jekh bakro a pelahas leske pro šabat andre chev, či les na chudela a na cirdela avri?“

12 Či nane buter o manuš sar o bakro? Vašoda šaj pro šabat mištes te kerel.“

13 Avke phendã le manušeske: „Nacirde o vast!“ Ov nacirdña, sastila leske avri a sas ajso sar the oka dujto vast.

14 O Farizeja odarik gele het a dovakerenas pes pre leste, sar les te murdarel.

Le Devleskro služobňikos

15 Sar pes o Ježiš pal oda dodžanla, geľa odarik het. Džanas pal leste but nipi a savoren sastarda.

16 Ale prikazinda lenge, hoj te na vakeren avre manušenge pal leste,

17 hoj pes te naplñinel oda, so sas phendo prekal o prorokos Izajaš:

18 „Dikh, miro služobňikos, saves mange avri
kidňom;
saves kamav a andre savo man hin o
radišagos.

*Thovava mire Duchos pre leste
a vakerela le narodenge pal o sudos.*

19 *Na vesekedinela pes aňi na viskinela
aňi űiko na šunela leskro hangos pre ulica.*

20 *E prephaglĭ trstĭna na dophagela
a e momelĭ, savi mek thuvisalol,
na murdarela andre, medik na kerela,
hoj te zviťazinel o spravodlišagos.*

21 *Pre leskro nav pes mukena o narodi.“*

Pal o ruhaňje pro Sveto Duchos

22 Akor ke leste ande jekhe manušes zaphan-
dles le demonoha, savo sas koro the űemo, a ov
les sastarda avke, hoj dikhelas the vakerelas.

23 A savore ola nipi pes čudalĭnenas a phene-
nas: „Nane ov oda Čhavo le Davidoskro?“

24 Ale sar oda šunde o Farizeja, phende:
„Ov tradel avri le demonen ča le Belzebuloskra
zoraha, savo hino upral savore demona.“

25 O Ježiš dikhĭa, so peske gondolĭnen, a
phenda lenge: „Dojekh krališagos, so pes
rozdelinel a džal pre peste, ela zňičimen. A
ňisavo foros na obačhela, te pes rozdelinel
a džal pre peste - aňi űisavo kher, so hin
rozdelimen.

26 Te o satan tradel avri le satan, ta korkoro
džal pre peste. Akor sar šaj obačhela leskro
krališagos?

27 A te me tradav avri le demonen le Belzebuloha, tumare učeņika len kaha traden avri? Vašoda on ena tumare sudci.

28 Ale te me le Devleskre Duchoha tradav avri le demonen, ta akor ke tumende avla o krališagos le Devleskro.

29 Sar šaj džal vareko andro kher le zorale muršeske te čorel leskre veci, medik ole zorale muršes na phandela? Ča akor šaj čorel avri leskro kher.

30 Oda, ko nane manca, džal pre mande, a oda, ko na skidel manca, rozčivkerel.

31 Vašoda tumenge phenav, hoj dojekh binos the dojekh ruhaņje ela le manušenge odmuklo, ale ko pes ruhinela pro Duchos, oleske na ela odmuklo.

32 A te phenela vareko lav pro Čhavo le Manušeskro, ela leske odmuklo, ale te vareko vakerdahas namištes pro Sveto Duchos, oleske na ela odmuklo aņi andre kada časos, aņi andre oda, so avela.

33 Te hin o stromos lačo, akor the leskro ovocje ela lačo, a te hin o stromos nalačo, akor the leskro ovocje ela nalačo. Bo o stromos pes prindžarel pal o ovocje.

34 Tumen sapale, sar šaj vakeren lače veci, te tumen san nalače? Bo soha hin pherardo o jilo, oda o muj vakerel.

35 O lačo manuš lel andral peskro lačo barvalipen avri o lače veci, a o nalačo manuš lel andral peskro nalačo barvalipen avri o nalače veci.

36 Ale phenav tumenge, hoj pro sudno džives počinena o manuša vaš dojekh lav, so phenena

ča avke.

³⁷ Bo tire lavendar aveha ospravedlňimen a tire lavendar aveha odsudzimen.“

O Farizeja peske mangel znameňje

³⁸ Akor leske phende varesave Farizeja the zakoniċa: „Uċitelina, kamas tutar te dikhel znameňje.“

³⁹ Ale ov lenge odphenda: „O nalaċhe the o napaċivale manuša peske mangel znameňje, ale na ela lenge dino znameňje, ċa o znameňje le prorokoskro Jonašiskro.

⁴⁰ Bo avke, sar sas o Jonaš andro per la bara ribake trin džives the trin raċa, ela the o Ćhavo le Manušeskro tele andre phuv trin džives the trin raċa.

⁴¹ O murša andral o foros Ninive ušćena upre pro sudos tumenca a odsudzinena tumen, bo sar lenge o Jonaš kazinelas, visarde pes le binendar – ale kade hin vareko bareder sar o Jonaš.

⁴² E kraľovna pal o juhos ušćela upre pro sudos tumenca a odsudzinela tumen, bo avľa dži pal o aver agor la phuvakro te šunel o godaveripen le Šalamunoskro – ale kade hin vareko bareder sar o Šalamun.“

Te o nalaċho duchos avel pale

⁴³ „Sar o nalaċho duchos džal avri andral o manuš, phirel pal o thana, kaj nane paňi, a rodel, kaj peske šaj odpoċovinel. Ale sar na arakhel,

⁴⁴ phenel peske: ‚Džav mange pale andre miro kher, khatar avľom avri.‘ A sar avel, dikhel, hoj o kher hino avrišulado the pratimen avri a ņiko ode nane.

⁴⁵ Avke džal a anel peha efta avre dučen, goreder sar hino ov, džan andre a bešen ode. A palis ole manušeha ela goreder sar angloda. Kavke oda ela the kale nalače manušenca.“

E daj the o phrala le Ježišoskre

⁴⁶ Medik vakerelas le nipenge, avla leskri daj the leskre phrala, ačhenas avri a kamenas leha te vakerel.

⁴⁷ Vareko leske phenda: „Dikh, tiri daj the tire phrala ačhen avri a kamen tuha te vakerel.“

⁴⁸ Ale o Ježiš leske odphenda: „Ko hin miri daj a ko hin mire phrala?“

⁴⁹ Sikada le vasteha pre peskre učeņika a phenda: „Dikh, miri daj the mire phrala!“

⁵⁰ Bo sako, ko kerel e voľa mire Dadeskri, savo hino andro ņebos, oda hin miro phral, miri pheñ the miri daj.“

13

O podobenstvo pal o štar phuva

¹ Andre oda džives geľa o Ježiš avri andral oda kher a bešla peske paš o moros.

² Avle pal leste igen but nipi, vašoda geľa andre lodka a bešla peske. Savore nipi ačhenas paš o moroskro brehos.

³ Vakerelas lenge but andro podobenstva a phenda: „O manuš geľa te rozčivkerel o semena.“

⁴ A sar rozčivkerelas, varesave pele paš o drom, avle o čirikle a chale len.

⁵ Aver pele pre baruņi phuv, kaj len na sas but čik, a sig barile, bo na gele but tele andre phuv.

⁶ Ale sar avľa avri o kham, zlabardľa len a šučile avri, bo na sas len o koreňis.

⁷ Aver pele andro trňi a o trňi barile a tasade len.

⁸ Aver pele andre lačhi phuv a ande chasna, varesave šel (100), varesave šovardeš (60) a varesave tranda (30).

⁹ Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

Soske o Ježiš vakerel andro podobenstva

¹⁰ Avle o učeníka a phende leske: „Soske lenge vakeres andro podobenstva?“

¹¹ A ov lenge odphendľa: „Tumenge hin dino te achalol o garude veci andral o krališagos le Devleskro, ale lenge nane dino.

¹² Bo oleske, kas hin, ela dino buter; ale olesar, kas nane, pes lela mek the oda, so les hin.

¹³ Andro podobenstva lenge vakerav vaš oda, hoj kajte dikhen, na dikhen, a kajte šunen, na šunen aňi na achalón.

¹⁴ Ačhel pes paš lende oda prorocivos, so phendľa o Izajaš:

*,Te šunel šunena, ale nič na achalóna;
te dikhel dikhena, ale nič na dikhena.*

¹⁵ *Bo kale nipenge zoralile o jile,
le kanenca phares šunde
a phandle andre peskre jakha,
hoj ča le jakhenca te na dikhen,
le kanenca te na šunen
a le jilenca te na achalón,*

*hoj pes te na visaren
a me len te na sastarav avri.’*

¹⁶ Ale bachtale hine tumare jakha, hoj dikhen, the tumare kana, hoj šunen.

17 Bo čačipen phenav tumenge, hoj but pro-roka the čačipnaskre manuša kamenas te dikhel oda, so tumen dikhen, ale na dikhle; a te šunel oda, so tumen šunen, ale na šunde.“

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo

18 „Akor šunen a achalón o podobenstvo pal oda manuš, savo rozčivkerelas o semena.

19 Sar o manuš šunel o lav pal oda krališagos a na achalól, akor avel o nalačo a čorel oda, so leske sas sadzimen andro jilo. Ole manušeske sas sadzimen o semenos paš o drom.

20 A pre baruňi phuv hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav a takoj les radišagoha prilel.

21 Ale nane les koreňis a likerel avri ča pre varesavo časos. Sar avel o pharipen vaj džan pre leste vaš o lav, takoj odperel le pačabnastar.

22 Andro trňi hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav, ale o starišagos the o barvalipen andre kada svetos tasavel o lav, a nane lestar chasna.

23 Ale andre lači phuv hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav a achalól. Oda palis anel chasna: Vareko šel (100), vareko šovardeš (60) a vareko tranda (30).“

Pal o kukol maškar e pšeňica

24 Phenda lenge mek the aver podobenstvo: „O ňeboskro krališagos hino sar o manuš, savo sadzinda lačo semenos pre peskri maľa.

25 Ale medik o nipi sovenas, avľa leskro ňeprijateľis a sadzinda o kukol* maškar e pšeňica pre maľa a gela het.

26 Sar barila e pšeňica a anda o ulipen, akor pes sikađa the o kukol.

27 Avle o sluhi a phende le chulajiske: ‚Rajeja, či na sadzindaľ o lačho semenos pre tiri maľa? Khatar akor avľa kada kukol?‘

28 Ov phenda: ‚O ňeprijateľis oda kerďa.‘

O sluhi leske phende: ‚Kames, hoj te džas a te cirdas len avri?‘

29 A ov lenge odphenda: ‚Na, bo sar cirdena avri o kukol, šaj cirden avri the e pšeňica.‘

30 Muken len jekhetane te barol dži e žatva, a andre žatva phenava olenge, ko skiden upre: Cirden avri ešeb o kukol a phanden len andro snopi te labarel, ale e pšeňica lidžan andre miri stodola.‘ “

Pal o horčično zrnkos the pal o kvasos

31 A pale lenge phenda aver podobenstvo: „O ňeboskro krališagos hino sar o horčično zrnkos, so iľa o manuš a sadzinda pre peskri maľa.“

32 Oda zrnkos hino nekcikneder maškar savore semena, ale sar barol avri, hino bareder sar savore aver rastlini a ačhel lestar stromos. Avke o čirikle peske bešen pre leskre konara.“

33 A vakerelas lenge mek the aver podobenstvo: „O ňeboskro krališagos hino sar o kvasos, so iľa e džuvli a rozkerďa andro igen but aro†, medik calo chumer na avľa upre.“

* 13:25 E burina, so dičhol avri sar e pšeňica. † 13:33 Trin mieri abo 50 kili

34 Kada savoro vakerelas o Ježiš andro podobenstva le nipenge a bi o podobenstva lenge na vakerelas nič,

35 hoj pes te naplñinel oda, so sas phendo prekal o prorokos:

*„Phundravava miro muj andro podobenstva
a vakerava ola veci, so sas garude akorestar,
kanastar sas stvorimen o svetos.“*

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo pal o kukoľ

36 Akor omukla o Ježiš le nipen a gela andro kher. Avle ke leste leskre učeñnika a phende leske: „Phen amenge avri o podobenstvo pal oda kukoľ pre maľa.“

37 Ov lenge odphenda: „Oda, ko rozčhivkerel o lačo semenos, hin o Čhavo le Manušeskro;

38 e maľa hin o svetos; o lače semena hine o manuša le krališagoskre; o kukoľ hine o manuša le nalačheskre;

39 o ñeprijateljis, savo len sadzinda, hin o beng; e žatva hin o koñec le svetoskro a ola, ko skiden upre, hine o añjela.

40 Avke sar pes cirdel avri o kukoľ a labarel andre jag, avke ela the pro koñec kale svetoskro:

41 O Čhavo le Manušeskro bičhavela peskre añjelen a lena avri andral leskro krališagos savoren, ko lidžan le manušen andro binos, the olen, ko keren o nalačhipen.

42 A čhivena len andro jagalo bov. Ode ela o roviben a randena le dandenca andre dukh.

43 Akor švicinena o čačipnaskre manuša sar o kham andro krališagos lengre Dadeskro. Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

Pal o poklados the pal e perla

⁴⁴ „O űeboskro krališagos hino sar o poklados garudo pre mała. Sar les o manuš arakhļa, garuđa les a radišagostar geła a bikendā savoro, so les sas, a palis cindā odi mała.

⁴⁵ A o űeboskro krališagos hino mek the sar o kupcas, so rodelas o šukar perli.

⁴⁶ A sar arakhļa jekh vzacno perla, odgeła, bikendā savoro, so les sas, a cindā la.“

Pal e sita

⁴⁷ „O űeboskro krališagos hino mek the sar e sita, so mukle andro moros a zachudña savore ribendar.

⁴⁸ A sar sas pherdī, cirdle la avri pro brehos, beše peske a skidle o lače ribi andro košara a o nalače čhide avri.

⁴⁹ Avke ela the pro końec le svetoskro: Avena o ańjela a lena avri le nalačhen le čačipnaskrendar

⁵⁰ a čhivena len andro jagalo bov. Ode ela o roviben a randena le dandenca andre dukh.“

Neve the purane veci

⁵¹ O Ježiš lendar phučļa: „Achalīlan kaleske savoreske?“

„He,“ odphende leske.

⁵² A ov lenge phendā: „Vašoda sako, ko sikavel o zakonos a ačhīla učeńikos andro krališagos le űeboskro, hino sar o chulaj, savo lel avri andral peskro barvalipen the neve the purane veci.“

Le Ježiš na prilen andro Nazaret

⁵³ Sar dovakerđa o Ježiš kala podobenstva geła odarik het.

⁵⁴ Avľa andre odi phuv, kaj barila avri, a ode sikavelas andre sinagoga avke, hoj pes čudalinenas a phenenas: „Khatar les hin kajsi godi the kajsi zor te kerel o zazraki?”

⁵⁵ Či nane ov le řesariskro řhavo? Či pes na vićinel leskri daj Maria a leskre phrala Jakob, Jozef, řimon the Juda?

⁵⁶ Či nane savore leskre pheňa ke amende? Khatar les hin kada savoro?”

⁵⁷ A na priile les.

Ale o Ježiř lenge phendā: „O prorokos hino bi e paćiv ća ode, kaj barila avri the andre peskro kher.”

⁵⁸ A na kerďa ode but zazraki, bo na sas len paćaben.

14

O Jan Krřtiteľ merel

¹ Andre oda ćasos řundā o Herodes, savo sas vladaris upral e Galileja, o hiros pal o Ježiř

² a phendā peskre sluhenge: „Oda hin o Jan Krřtiteľ! Ov uřčila andral o meriben, a vařoda les hin zor te kerel ola zazraki.”

³ Bo o Herodes chudňa le Jan, phandľa les a thoďa les andre bertena vař e Herodijada, savi sas romňi le Filiposke, leskre phraleske.

⁴ Bo o Jan leske phenelas: „Nane tuke domuklo, hoj laha te dživēs.”

⁵ O Herodes les kamelas te murdarel, ale daralas pes le manuřendar, bo on les lenas sar prorokos.

⁶ Ale palis pre Herodesoskre berša khelelas la Herodijakri čhaj angle savorende a sas leske pre dzeka.

⁷ Vašoda la diña lav, hoj la dela savoro, so ča peske mangela.

⁸ A vaš oda, hoj la lakri daj prevakerđa, phenda: „An mange pre tacka o šero le Janoskro Krštiteliskro.“

⁹ O kralis ačila smutno, ale vaš o lav, so la diña, the anglo manuša, save leha sas pre hoscina, prikazinda, hoj te anen.

¹⁰ Avke diña te odčhinel le Janoske o šero andre bertena.

¹¹ Leskro šero ande pre tacka a dine la čhake a oj ligenda peskra dake.

¹² Akor avle leskre učeňika, ile leskro telos a parunde les. Palis gele a phende oda le Ježišoske.

Pandž ezera manuša čalon

¹³ Sar oda šunda o Ježiš, odgeľa odarik la lodkaha pro omuklo than. Ale došunde pes pal oda o nipi a gele andral o fori pešones pal leste.

¹⁴ Sar avľa o Ježiš avri andral e lodka, dikhľa igen but nipen. Sas leske pharo vaš lende a sastarda le nasvalen, save sas maškar lende.

¹⁵ Sar zaračila, avle ke leste leskre učeňika a phende leske: „Pre kada than nane nič a imar hin but ori, rozmuk le nipen, hoj te džan andro fori peske te cinel te chal.“

¹⁶ Ale o Ježiš lenge phenda: „Na kempel lenge te džal. Tumen len den te chal.“

¹⁷ Ale on leske phende: „Hin amen kade ča pandž mare the duj ribi.“

18 „Anen mange len!“ phenda lenge.

19 A le nipenge phenda, hoj peske te bešen pre čar. Ila ola pandž mare the duj ribi, dikhla pro ňebos a palikerda. Palis phagerelas o mare, delas le učeňikenge a o učeňika denas le nipenge.

20 Chale savore a čalile. Olestar, so ačhiła, kidle upre dešuduj (12) pherde košara.

21 Ola, ko chanas, sas vaj pandž ezera (5 000) murša, bi o džuvla the bi o čhave.

O Ježiš phirel pal o paňi

22 O Ježiš takoj bičhada peskre učeňiken, hoj te džan andre lodka a te džan anglal pre dujto sera le moroske, medik ov na rozmukela le nipen.

23 Sar len rozmukla, geła pes te modlinel pro verchos ča ov korkoro. Sar zaračila, sas ode korkoro.

24 E lodka imar sas maškar o moros a o vlni laha čhivkerenas, bo phurdelas zoralı balvaj.

25 Pre tosaraste, sar mek sas kalıpen*, phirelas o Ježiš pal moros a avla ke lende.

26 Sar o učeňika les dikhle te phirel pal o moros, predarandile a phende: „O mulo!“ A viskinde daratar.

27 Ale o Ježiš ke lende takoj prevakerda: „Ma izdran! Me som. Ma daran tumen!“

28 A o Peter leske phenda: „Rajeja, te sal oda tu, prikazin mange, hoj te džav ke tu pal o paňi.“

29 „Av!“ phenda o Ježiš. Avke o Peter geła avri andral e lodka, phirelas pal o paňi a džalas ko Ježiš.

* 14:25 E grecko čhib: e štarto straž prekal e rat

³⁰ Ale sar dikhla pre zoralí balvaj, darandíla, chudña te tašlol a vičinda: „Rajeja, zachrañin man!“

³¹ O Ježiš takoj nacirdña o vast, zachudña les a phendá: „Manušeja, savo cikno pačaben tut hin! Soske pochibindal?“

³² A soča gele andre lodka, e balvaj preachiła.

³³ Akor ola, ko sas pre lodka, bandonas anglal leste a phenenas: „Tu sal čačes o Čhavo le Devleskro!“

O Ježiš sastarel andro Genezaret

³⁴ Sar pregele la lodkaha o moros, avle andre phuv Genezaret.

³⁵ O manuša andral oda than les sprindžarde a rozhirinde oda pal cali odi phuv. Ande ke leste savore nasvalen

³⁶ a mangenas les, či lenge na domukela, hoj pes te chuden ča le agorestar leskre gadendar. Ola, ko pes lestar chudle, sastile avri.

15

O tradiciji le phurederengre

¹ Akor avle ko Ježiš o zakoñika the o Farizeja andral o Jeruzalem a phende leske:

² „Soske tire učeñika na dolikeren oda, so amenge dine o phure? Bo na thoven (omoren) o vasta, sar džan te chal o maro.“

³ Ov odphendá: „A tumen soske na dolikeren le Devleskro prikazañje, ale čerinen les vaš tumari tradicija.“

⁴ Bo o Del phendá: *„De pačiv tira da the tire dades! A oda, ko košel la da the le dades, mušinel te merel!“*

⁵ Ale tumen phenen: *„Sako, ko phendahas la dake abo le dadeske: Oda, so šaj diňomas tumenge, thođom pre sera le Devleske sar daros, našti tumenge oda dav.“*

⁶ Avke tumen phenen, hoj na kampil te del pačiv la da vaj le dades. Kajse tumare tradicijenca musaren le Devleskro prikazaňje.

⁷ Tumen dujemujengre, mištes pal tumende prorokinelas o prorokos Izajaš, sar phendá:

⁸ *„Kala nipi man lašaren le mujeha,
ale lengro jilo hino mandar dur.“*

⁹ *Hijaba man lašaren,*

bo sikaven o sikaviben le manušengro.“

¹⁰ Palis o Ježiš vičinda ke peste le nipen a phendá lenge: *„Šunen a achalón!“*

¹¹ Le manušes na meľarel oda, so džal andro muj, ale oda, so avel avri andral o muj.“

¹² Akor avle leskre učeňika a phende leske: *„Džanes, hoj o Farizeja rušle, sar šunde oda lav?“*

¹³ Ov odphendá: *„Dojekh rastlina, savi na sadzinda miro Dad andral o ňebos, ela cirdli avri le koreňenca.“*

¹⁴ Muken len avke! On korkore hine kore a kamen te lidžan avre koren. A te jekh koro lidžala avre kores, sodujdžene perena andre chev.“

¹⁵ O Peter leske phendá: *„Phen amenge avri pal oda podobenstvo!“*

¹⁶ A o Ježiš phučla: *„So the tumen mek na achalón?“*

17 Na achalon, hoj savoro, so avel andro muj, džal andro per a odarik džal avri?

18 Ale oda, so avel avri andral o muj, avel andral o jilo a oda meľarel le manušes.

19 Bo andral o jilo avel avri o nalačho gondolišagos – te murdarel, te kerel lubipen, te čorel, te svedčinel falošne a te ruhinel pes.

20 Kada hin oda, so meľarel le manušes. Ale te chal le vastenca, so nane avrithode, na meľarel le manušes.“

O pačaben la Kanaankakro

21 O Ježiš odarik geľa het a geľa andro phuva Tir the Sidon.

22 A varesavi Kanaansko džuvli andral odi phuv avľa ke leste a viskinelas: „Av ke ma jileskro, Rajeja, Čhavo le Davidoskro! Miri čhaj hiňi igen zaphandli le demonenca.“

23 Ale ov lake na odphenda aňi lav. Akor avle ke leste leskre učeňika a mangenas les: „Bičhav la het, bo viskinel pal amende.“

24 Ale ov odphenda: „Me som bičhado ča ko bakrore, save našľile andral o kher le Izraeloskro.“

25 Ale oj avľa, bandiľa anglal leste a phenda: „Rajeja, pomožin mange!“

26 Ov odphenda: „Nane šukares te lel le čhavorenge o maro a te čhivel les le rikonorenge.“

27 Oj odphenda: „He, Rajeja, ale the o rikonore telal o skamind chan o trušini, so peren lengre rajenge.“

28 Akor lake o Ježiš odphenda: „Džuvlije, baro hin tiro pačaben! Mi ačhel pes tuke avke, sar kames.“ A lakri čhaj sastila avri ola oratar.

O Ježiš sastarel paš o Galilejsko moros

29 Sar o Ježiš odarik odgela, avla ko Galilejsko moros. Gela upre pro verchos a ode peske bešla.

30 Avle ke leste igen but nipi, save peha ande le bangen, le koren, le nĕmen, le kaliken the mek but avren. Thovenas len paš o pindre le Ježišoske a ov len sastarelas avri.

31 O nipi pes čudalĭnenas, sar dikhle, hoj o nĕma vakeren, o kaliki hine saste, o bange phiren, o kore dikhen a lašarenas le Izraeloskre Devles.

O Ježiš del te chal štar ezera manušen

32 O Ježiš peske vičinda peskre učeņiken a phenda: „Pharo mange hin vaš kala nipi, bo imar trin dživesa hine manca a nane len so te chal. Na kamav len te bičhavel khere bokhalen, hoj te na odperen pal o drom.“

33 O učeņika leske phende: „Khatar laha pre kada omuklo than ajci maro, hoj te das te chal kajci but dženen?“

34 „Keci tumen hin mare?“ phučla lendar o Ježiš.

„Efta the vajkeci ribici,“ odphende.

35 Akor phenda le nipenge, hoj peske te bešen pre phuv.

36 Ila ola efta mare the ola ribi, palikerda, phagerelas a podelas peskre učeņikenge a o učeņika denas le nipenge.

³⁷ Chale savore a čalile. Olestar, so ačila, kidle upre efa pherde košara.

³⁸ Savore, so chale, sas vaj štar ezera (4 000) murša, bi o džuvla the bi o čhave.

³⁹ Palis rozmukla le nipen, geła andre lodka a avla andre phuv paš o forocis Magadan.

16

O Farizeja kamen te dikhel znađeje

¹ Avle ke leste varesave Farizeja the Saduceja, bo les kamenas te skušinel avri. Mangenas les, hoj lenge te sikavel znađeje andral o ňebos.

² A o Ježiš lenge odphenda: „Sar hin rat, phenen: ‚Ela šukares, bo o ňebos hino lolo.‘

³ A tosara phenen: ‚Adadžives ela brišindalo, bo o ňebos hino zachmurimen a lolo.‘ Sar dikhen pro ňebos, džanen te phenel, savo ela džives, ale o znađeja kale časengre na džanen te achalol?

⁴ O nalačo the o lubikano pokoleđe mangel znađeje, ale na ela leske dino znađeje, ča o znađeje le Jonašiskro.“ Mukla len ode a geła het.

O kvasos le Farizejengro the le Saducejengro

⁵ Leskre učeňika avle pre oki sera le moroske a bisterde peha te lel o maro.

⁶ O Ježiš lenge phenda: „Den tumenge pozoris pro kvasos le Farizejengro the le Saducejengro.“

⁷ A o učeňika gondolinenas maškar peste: „Vašoda phenel, bo na ilam peha o maro.“

⁸ Ale sar oda sprindžarda o Ježiš, phenda lenge: „Manušale cikne pačabnaħa, soske vak-eren maškar tumende pal oda, hoj tumen nane maro?

⁹ Mek furt na achalon? Imar bisterdan pre ola pandž mare prekal ola pandž ezera (5 000) murša a keci košara kidnan upre?

¹⁰ Bisterdan the pre ola eħta mare prekal ola štar ezera (4 000) murša a keci košara kidnan upre?

¹¹ Sar oda na achalon, hoj tumenge na vak-eravas pal o maro? Den tumenge pozoris pro kvasos le Farizejengro the le Saducejengro!“

¹² Akor achalile, hoj na vakerda pal oda, hoj te den pozoris pro kvasos le mareskro, ale pro sikaviben le Farizejengro the Saducejengro.

O Peter viznavinel, ko hin o Ježiš

¹³ Sar avla o Ježiš andro phuva paš e Cezarea Filipi, phučla peskre učeħikendar: „So phenen o manuša pal o Čhavo le Manušeskro, hoj ko hino?“

¹⁴ On odphende: „Jekh phenen, hoj sal o Jan Krstiteľ, aver, hoj o Eliaš, a pale aver, hoj o Jeremijaš, abo jekh le prorokendar.“

¹⁵ „A tumen?“ phučla lendar. „So phenen, hoj ko me som?“

¹⁶ O Šimon Peter odphenda: „Tu sal o Kristus, o Čhavo le džide Devleskro!“

¹⁷ O Ježiš leske odphenda: „Bachtalo sal Šimon, čhavo le Jonašiskro, bo o manuš* tuke

* **16:17** Abo: o felos the o rat

kada na sikađa, ale miro Dad, savo hino andro ņebos.

¹⁸ A me tuke phenav: Tu sal o Peter a pre kadi skala ačhavava miri cirkev a aňi o brani le pekloskre upral late na zvitazinena.

¹⁹ Dava tuke o kleji andral o ņeboskro krališagos a savoro, so phandeha pre phuv, ela phandlo the pro ņebos. A savoro, so rozphan-deha pre phuv, ela rozphandlo the pro ņebos.“

²⁰ A phenda peskre učeňikenge, hoj te na phenen ņikaske avri, hoj ov hino o Kristus.

O Ježiš phenel, hoj ela murdardo

²¹ Akorestar chudňa o Ježiš te sikavel peskre učeňiken, hoj mušinel te džal andro Jeruzalem a but te cerpinel le phuredendar, le bare rašajendar the le zakoňikendar; hoj mušnela te merel a pal o trin džives te uštel andral o meriben.

²² Akor les iľa o Peter pre sera a chudňa leske zorales te dovakerel: „Te na del o Del, Rajeja! Kada pes tuke našti ačhel!“

²³ Ale o Ježiš pes visarda ko Peter a phenda leske: „Dža mandar het, Satan! Ačhes mange andro drom, bo na gondolines pre le Devleskre veci, ale pre le manušeskre!“

Sar kampil te džal pal o Ježiš

²⁴ Akor phenda o Ježiš peskre učeňikenge: „Te kamel vareko te avel pal ma, te na dživel prekal peste, mi lel pre peste peskro kerestos a mi avel pal ma.

25 Bo sako, ko kamel te zachrañinel peskro dživipen, les našavela, ale ko našavela peskro dživipen vaš ma, oda les arakhela.

26 Bo so hin le manušes olestar, hoj calo svetos ela leskro a o dživipen našavela? Soha šaj o manuš počinel vaš peskro dživipen?

27 Bo o Čhavo le Manušeskro avela peskre aňjelenca andre slava peskre Dadeskri a akor počinela sakoneske pal oda, sar kerelas.

28 Čačipen tumenge phenav, hoj varesave tumendar, so kade ačhen, na dikhena o meriben, medik na dikhena le Čhas le Manušeskres te avel andre leskro krališagos.“

17

O Ježiš le Mojžišoha the le Eliašoha

1 Pal o šov džives peske vičinda o Ježiš le Peter, le Jakob the le Jan leskre phrales. Iľa len peha a sas korkore pro učo verchos.

2 Ode pes anglal lende čerinda. Leskro muj leske švicinelas sar o kham a o gada leske parñile sar o švetlos.

3 A sikade pes lenge o Mojžiš the o Eliaš a vakerenas le Ježišoha.

4 O Peter phenđa le Ježišoske: „Rajeja, mištes amenge hin kade. Te kames, keras trin stani: Tuke jekh, le Mojžišoske jekh the le Eliašiske jekh.“

5 Mek sar vakerelas, zaučharda len andre e žjarivo chmara a andral e chmara prevakerđa ke lende o hangos: „Kada hin miro Čhavo, saves

kamav. Andre leste man hin radišagos, les šunen!“

⁶ Sar oda šunde o učeňika, pele pro muj a igen pes daranas.

⁷ O Ježiš avľa paš lende, chudňa pes lendar a phendá lenge: „Ušćen, ma daran tumen!“

⁸ A sar dikhle upre, imar na dikhle ňikas, ča le Ježiš korkores.

⁹ Sar avenas tele pal o verchos, phendá lenge o Ježiš: „Ma vakeren avri ňikaske pal oda, so dikhlan, medik o Čhavo le Manušeskro na ušćela andral o meriben!“

¹⁰ Leskre učeňika lestar phučle: „Soske phenen o zakoňika, hoj ešeb mušinel te avel o Eliaš?“

¹¹ O Ježiš lenge odphendá: „O Eliaš čačes avela ešebno a prikerela sa,

¹² ale phenav tumenge, hoj o Eliaš imar avľa a na prindžarde les, ale kerde leha, sar kamle. Avke lendar cerpinela the o Čhavo le Manušeskro.“

¹³ Akor achalile o učeňika, hoj lenge vakerelas pal o Jan Krstiteľ.

O Ježiš sastarel le čhavores zaphandles le demonoha

¹⁴ Sar avle paš o nipi, avľa ke leste jekh manuš, savo pela pro khoča, bandolas anglal leste

¹⁵ a phendá: „Rajeja, av jileskro ke miro čhavo, bo hin les zachvati a igen cerpinel, bo furt perel andre jag the andro paňi.

¹⁶ Andom les ke tire učeňika, ale on les našći sastarde.“

17 O Ježiš odphenda: „Manušale bi o pačaben! Tumen previsarde manušale, mek dži kana tumenca avava? Dži kana mek tumen zlidžava? Anen les mange kade!“

18 O Ježiš pokarhinda le demonos a ov takoj andral leste geľa avri. A ola oratar sas imar o čhavoro sasto.

19 Palis avle o učeňika korkore paš o Ježiš a phende: „Soske les amen našti tradňam avri?“

20 Ov lenge phenda: „Vašoda, hoj frima pačan. Bo phenav tumenge, te tumen ulahas ča ajsa pačaben sar o horčično zrnkos, phenena kale verchoske: ‚Predža kadarik kode!‘ – a predžala. A na ela nič, so našti kerena.

21 [Ale kajse demoni na džan avri, ča la modlitbaha the le postoha.]“

22 A sar phirenas jekhetane pal e Galileja, phenda lenge o Ježiš: „O Čhavo le Manušeskro ela dino andro vasta le manušenge,

23 murdarena les, ale pro trito džives uštela andral o meriben.“ A o učeňika ačhile igen smutna.

O Ježiš počinel e chramoskri daň

24 Sar doavle andro Kafarnaum, avle ko Peter ola, ko kiden avri le chramoskre daňe, a phučle: „Či na počinel tumaro učitelis e chramoskri daň?“

25 „Počinel!“ odphenda.

Sar avľa o Peter andro kher, phučľa lestar o Ježiš sigeder: „So pes tuke dičhol, Šimon? Kastar len o kraľa andral kada svetos o clo abo o daňe? Peskre čhavendar, abo le cudzendar?“

26 Ov odphenda: „Le cudzendar.“

Akor leske o Ježiš phenda: „Akor lengre čhave na mušinen te počinel.

²⁷ Ale hoj pre amende te na rušen, dža paš o moros a čhiv e udica. Le avri ešebno riba, savi chudeha, a sar lake phundraveha o muj, arakheha andre rupuňi minca*. Le la avri a počin o daňe vaš tu the vaš ma.“

18

O nekbareder andro ňeboskro krališagos

¹ Andre odi ora avle o učeňika ko Ježiš a phende: „Ko hin bareder andro ňeboskro krališagos?“

² O Ježiš peske vičinda čhavores, ačhađa les maškar lende

³ a phenda: „Čačipen tumenge phenav, te tumen na visarena a na avena sar o čhavore, šoha na džana andro ňeboskro krališagos.

⁴ Ko pes pokorinela a ela sar kada čhavoro, oda hin nekbareder andro ňeboskro krališagos.

⁵ Sako, ko prilela jekhes kajse čhavorendar andre miro nav, man prilel.“

Te na odcirden avres andral o pačaben

⁶ „Oleske, ko odcirdela andral o pačaben jekhes kale ciknorendar, save pačan andre ma, ulahas feder, te leske thodehas baro bar* andre meň a čhidehas les andro moros.

⁷ Vigos le svetoske vaš ola veci, save keren oda, hoj o manuša te peren andral o pačaben. Kajse

* **17:27** Oda hin jekh *stater*, so mon štar *drachmi*. * **18:6** o baro bar andral o mlinos

veci mušinen te avel, ale vigos ole manušeske, prekal kaste oda avel.

⁸ Te tut cirdel tiro vast abo tiro pindro te kerel binos, odčhin les a čhiv les tutar het. Bo feder tuke hin te džal andro dživipen bi o pindro abo bi o vast, sar soduje vastenca abo pindrenca te džal andre večno jag.

⁹ A te tut cirdel pro binos tiri jakh, džubin la avri a čhiv la tutar het. Bo feder tuke hin te džal jekha jakhaha andro večno dživipen, sar soduje jakhenca andro jagalo peklos.

¹⁰ Dikhen pre oda, hoj te na dikhen tele aňi jekhes kale ciknorendar! Bo phenav tumenge, hoj lengre aňjela andro űebos ačhen furt angle miro űeboskro Dad.

¹¹ [Bo o Čhavo le Manušeskro avľa, hoj te zachraňinel oda, so sas našado.]“

Pal o našado bakroro

¹² „So tumenge gondolinen? Te ulahas vare-save manušes šel (100) bakre a te jekh lendar našlilahas, či na mukela ola eňavardeš the eňa (99) pro brehi a na džala te rodel oles, so našlila?“

¹³ Čačes phenav tumenge: Te pes ačhela, hoj les arakhela, buter lestar radisalola sar ole eňavardeš the eňendar (99), save na našlile.

¹⁴ Avke aňi tumaro Dad andro űebos na kamel, hoj te našlol jekh kale ciknorendar.“

Te tiro phral dživel andro binos

¹⁵ „Te kerdahas tiro phral binos, dža a vaker leha pal oda ča tu the ov korkoro. Te tut šunela, dochudňal pale tire phrales.“

16 Te tut na šunela, le tuha mek jekhes abo duje dženen, bo *dojekh lav ačhela pro duj abo trin švedki*.

17 Te len na šunela, phen oda andre khangeri. A te na šunela aňi la khangera, mi el tuke sar colňikos a sar manuš, savo dživel binošnes a bi o Del.

18 Čačipen tumenge phenav: Savoro, so phandena pre phuv, ela phandlo the andro ňebos a savoro, so rozphandena pre phuv, ela rozphandlo the andro ňebos.

19 Pale tumenge phenav: Te duj džene tumendar pre phuv ena jekh andre oda, so mangena, chudena oda mire Dadestar, savo hino andro ňebos.

20 Bo kaj pes duj abo trin džene zdžan andre miro nav, ode som the me maškar lende.“

Pal o slugas, so na odmukel

21 Akor avľa ke leste o Peter a phučľa lestar: „Rajeja, kecivar mušnav te odmukel mire phraleske, so mange kerel o nalačo? Dži eftavar?“

22 O Ježiš leske phenda: „Na phenav tuke, hoj eftavar, ale dži eftavardešvar efa (70 x 7)†.“

23 „Vašoda o ňeboskro krališagos hino sar kada: Sas jekh kralis, savo kamelas te džanel, keci love leske kamen leskre sluhi.

24 Sar chudňa te genel, ande leske jekhe manušes, savo leske kamelas but milionĩ‡.

25 Ale vaš oda, hoj les na sas sar te del pale, phenda leskro raj, hoj les la romňaha the le čhavenca te bikenen otrokenge, a mek the

† 18:22 Abo: eftavardeš the eftavar (77x) ‡ 18:24 10 000 talenti

savoro, so les hin, hoj te del pale oda, so le kraliske kamelas.

²⁶ Akor peľa o sluhas pro khoča, bandolas anglal leste a mangelas les: ‚Rajeja, užar mek pre ma a savoro tuke dava pale!‘

²⁷ Le kraliske sas vaš leste pharo, mukľa les a savore love, so leske kamelas, leske odmukľa.

²⁸ Ale sar geľa oda sluhas odarik avri, arakhľa avre sluhas ole kraliskre, savo leske kamelas vaj šel (100) rupune minciš. Chudňa les, tasavelas les a phendă: ‚De mange pale oda, so mange kames!‘

²⁹ Akor oda aver sluhas peľa paš leskre pindre a mangelas les: ‚Užar mek pre ma a savoro tuke dava pale.‘

³⁰ Ale ov na kamľa te užarel. Geľa a čhiďa les andre bertena, medik leske na počinela oda, so leske kamelas.

³¹ Sar dikhle okla sluhi, so pes ačhiľa, ačhile igen smutna. Avle a vakerde avri le kraliske savoro, so pes ačhiľa.

³² Akor peske les vičindă o kralis a phendă leske: ‚Nalačo sluhona, savoro, so mange kamehas, tuke odmukľom, bo mangehas man.‘

³³ The tuke kamplă te avel jileskro ke miro aver sluhas avke, sar me somas jileskro ke tu.‘

³⁴ Akor o kralis cholisalïľa a diňa les te mučinel andre bertena, medik na dela pale savoro, so leske kamelas.

³⁵ Avke kerela the miro ņeboskro Dad dojekheske tumendar, ko na odmukela peskre phraleske andral o jilo.“

19

Pal o rozvod

¹ Sar o Ježiš dovakerda kala lava, gela het andral e Galileja a avla andre judsko phuv pal o Jordan.

² Džanas pal leste but nipi a ov len ode sastarelas.

³ Avle ke leste o Farizeja a kamenas les te chudel andro lav. Phučle lestar: „Či šaj omukel o rom peskra romňa, vaš soste ča kamel?“

⁴ Ov odphenda: „So na genda, hoj ešebnovarestar *o Del len stvorinda sar muršes the džuvla?*“

⁵ A o Del mek phenda: ‚*Vašoda omukela o murš la da the le dades a ela jekhetane la romňaha a on duj džene ena jekh telos.*‘

⁶ Avke imar nane duj, ale jekh telos. Vašoda oda, so o Del phandla, o manuš te na rozphan-del!“

⁷ Avke lestar phučle: „Akor soske phenda o Mojžiš, hoj šaj *te del la romňa o rozvodno lil a te bičhavel la het?*“

⁸ A o Ježiš lenge phenda: „O Mojžiš tumenge domukla te premukel tumare romňijen vaš oda, hoj tumare jile sas barune. Ale ešebnovarestar na sas avke.“

⁹ A phenav tumenge, hoj sako, ko omukela peskra romňa, te oj na kerda lubipen, a lela peske avra romňa, kerel lubipen.“ [„Oda murš, ko peske lel ajsa, so hiňi premukli, tiš kerel lubipen.“]

10 Akor leske phende leskre učeňika: „Te oda hin avke maškar o rom the maškar e romňi, akor nane mištes te lel romňa.“

11 Ov lenge phendā: „Na savore achalōn oda lav, ale ča ola, kaske oda hin dino.“

12 Bo hin ajse murša, save ulile avke, hoj našti dživen džuvlaha. A hin the ajse murša, savendar o nipi ajsen kerde. A mek hin the pačivale murša, save korkore kamle te ačhel pačivale prekal o ňeboskro krališagos. Oda, ko šaj prilel, mi prilel!“

O Ježiš požehňinel le čhavoren

13 Akor o manuša anenas ko Ježiš le čhavoren, hoj pre lende te thovel o vasta a te modľinel pes vaš lenge, ale o učeňika lenge na domukenas.

14 No o Ježiš lenge phendā: „Domuken le čhavorenge te avel ke ma a ma braňinen lenge, bo kajsengro hin o krališagos le Devleskro.“

15 A sar thođa pre lende o vasta, geľa odarik het.

O barvalo terno manuš

16 Varesavo murš avľa ke leste a phendā: „Učitelina, savo lačo skutkos mušnav te kerel, hoj te chudav o večno dživipen?“

17 Ov leske phendā: „Soske mandar phučes pal o lačo? Jekh hino Lačo. A te kames te džal andro dživipen, doliker o prikazaňja.“

18 „Save prikazaňja?“ phučľa le Ježišostar.

A o Ježiš phendā: „*Na murdareha! Na kereha lubipen! Na čoreha! Na svedčineha klamišagoha pre avreste!*“

19 *De pačiv la da the le dades! Kameha avres avke sar tut korkores!*“

20 O terno murš leske pre oda odphenda: „Kada savoro imar dolikerav. So mange mek kempel?“

21 O Ježiš leske phenda: „Te kames te avel dokonalo, dža, biken tiro barvalipen a rozde le čorenge a ela tut o barvalipen andro ņebos. Palis av a phir pal ma!“

22 Ale sar oda šunda o terno murš, geľa het smutno, bo sas les but barvalipen.

O barvalo phares avel andro krališagos le ņeboskro

23 O Ježiš phenda peskre učeňikenge: „Čačipen phenav tumenge, hoj o barvalo phares avela andro ņeboskro krališagos.

24 A pale tumenge phenav, hoj lokeder hin la řavake te predžal prekal e suvakri chev, sar le barvaleske te džal andro ņeboskro krališagos.“

25 Sar oda šunde leskre učeňika, igen pes čudalinenas a phučenas: „Ta akor, ko šaj el spasimen?“

26 Ale o Ježiš dikhlľa pre lende a phenda lenge: „O manuša oda nařti keren, ča o Del šaj. Bo o Del šaj kerel savoro.“

27 Akor leske odphenda o Peter: „Dikh, amen omuklam savoro a gelam pal tu. So amen hin olestar?“

28 O Ježiš lenge phenda: „Čačipen tumenge phenav, hoj andre oda časos, so avela, sar beřela o Čhavo le Manuřeskro pro tronos andre peskri slava, akor the tumen, save man nasledinenas,

bešena pro dešuduj (12) troni a sudzinena o dešuduj kmeňi le Izraeloskre.

²⁹ A sako, ko vaš miro nav omukla o khera, le phralen abo le pheñen, le dades abo la da, [la romña,] le čhaven vaj o mali, chudela šelvar ajci buter a chudela o večno dživipen.

³⁰ Ale but olendar, ko sas ešebna, ena posledna a o posledna ena ešebna.“

20

Pal o robotňika andre viňica

¹ „Bo o ňeboskro krališagos hino sar jekh chulaj, savo geľa sig tosara avri, hoj te lel le robotňiken andre peskri viňica.

² Dovakerđa pes le robotňikenca, hoj len dela jekh rupuňi minca* pro džives, a bičhađa len andre peskri viňica.

³ Sar geľa avri vaj eňa orendar, dikhla avre dženen, hoj nič na keren a ačhen pro placos.

⁴ The lenge phenda: ‚Džan the tumen andre viňica a počinava tumen avke, sar kampil.‘

⁵ A on gele.

Pale geľa avri vaj dešuduj (12) orendar the trin orendar a vičinda avre robotňiken.

⁶ Palis geľa avri vaj pandž orendar a arakhla avre dženen te ačhel ča avke a phučla lendar: ‚Soske kade ačhen calo džives a nič na keren?‘

⁷ Phende leske: ‚Bo ňiko amen na ila andre buči.‘

Phenda lenge: ‚Džan the tumen andre viňica te kerel buči.‘

* **20:2** jekh denaris

⁸ Sar zaračila, phendā o raj la viñcakro peskre spravcaske: ‚Vičin le robotñiken a počin lenge.‘ Chude le poslednonendar dži o ešebna.

⁹ Sar avle ola, ko sas ile andre buči vaj pandž orendar, chudle po jekh rupuñi minca.

¹⁰ Palis avle ola ešebna a gondolinenas peske, hoj chudena buter, ale the on chudle po jekh minca.

¹¹ Sar ile, dudrinenas pro chulaj

¹² a vakerenas: ‚Amen pes trapinahas calo džives pro kham, ale kala posledna kerenas buči ča jekh ora a počindal len avke sar amen!‘

¹³ Ale ov odphendā jekheske lendar: ‚Pri-jatelina, na som ke tu ņespravedljivo! Či tut manca na dovakerdal pre jekh rupuñi minca?‘

¹⁴ Le oda, so hin tiro, a dža! No me kamav kale poslednones te del avke sar tut.

¹⁵ Abo našti kerav mireha oda, so me kamav? Dikhes pre mande namištes vaš oda, hoj som lačo?‘

¹⁶ Avke ena o posledna ešebna a o ešebna posledna.“

O Ježiš phenel avri pal peskro cerpišagos

¹⁷ Sar o Ježiš džalas upre andro Jeruzalem, iľa peske pre sera ole dešuduje učeñiken a pal o drom lenge vakerelas:

¹⁸ „Šunen: Džas upre andro Jeruzalem a o Čhavo le Manušeskro ela avridino le nekbaredere rašajenge the le zakonikenge a odsudzinena les pro meriben.

19 Dena les le pohanenge, hoj lestar te asan a hoj les te zbičinen the te ukrižinen; ale pro trito džives ušfela andral o meriben.“

Pal o thana paš le Ježišoskro tronos

20 Akor avla e daj le Zebedeoskre čhavengri ko Ježiš peskre čhavenca, bandolas anglal leste a mangelas lestar vareso.

21 Ov latar phučla: „So kames?“

Oj phenda: „Phen, hoj kala mire duj čhave te bešen jekh pal tiri čači sera a dujto pal aver andre tiro krališagos.“

22 O Ježiš lake odphenda: „Na džanen, so mangen. Či šaj pijen odi kuči, savi me pijava?“ [„A či šaj aven bolde ole bolipnaha, saveha me som boldo?“]

Odphende leske: „Šaj.“

23 Ov lenge phenda: „Čačes pijena odi kuči, so me pijav. [The ole bolipnaha, saveha som me boldo, the tumen avena bolde.] Ale hoj te bešen pal miri čači the balogñi sera, oda nane miri veca. Ola thana chudena ola, prekal kaste len miro Dad pripravinda.“

24 Sar oda šunde okla deš učeñika, rušle pre ola duj phrala.

25 Ale o Ježiš peske len vičinda a phenda: „Džanen, hoj o vladara lidžan le naroden zoraha a o bare raja trapinen le nipen.

26 Ale maškar tumende oda avke našti avel! Oda, ko kamel te avel bareder, mušinel te avel tumaro sluhas.

27 Oda, ko kamel te avel ešebno, mušinel te služinel savorenge.

28 Bo aňi o Čhavo le Manušeskro na avľa, hoj leske te služinen, ale hoj ov te služinel a te počinel peskre dživipnaha vaš o but manuša.“

O Ježiš sastarel duje koren paš o Jericho

29 Sar avelas avri andral o Jericho, džanas pal leste igen but nipi.

30 A paš o drom bešenass duj kore manuša. Sar šunde, hoj odarik džal o Ježiš, vičinde: „Rajeja, Čhavo le Davidoskro, av ke amende jileskro!“

31 Ale o nipi lenge phenenas, hoj te čhiten, no on mek zoraleder vičinenas: „Av ke amende jileskro, Rajeja, Čhavo le Davidoskro!“

32 O Ježiš zaačhila, vičinda len a phučla: „So kamen, hoj tumenge te kerav?“

33 On leske phende: „Rajeja, hoj pes te phundraven amare jakha.“

34 Le Ježišoske sas pharo vaš lenge a chudňa pes lengre jakhendar. A on takoj chudle te dikhel a džanas pal leste.

21

O Ježiš avel andro Jeruzalem

1 Sar imar doavenas paš o Jeruzalem a avle andre Betfaga paš o Olivovo verchos, bičhada o Ježiš duje učeňiken

2 a phenda lenge: „Džan andre kada foros, so hin angle tumende. Soča džana andre, arakhena zaphandles terne somaricis the oslica. Odphanden len a anen len ke ma.

³ Te vareko tumenge vareso phenela, tumen phenena, hoj le Rajeske len kampil, ale maj len bičhavela pale.“

⁴ Kada pes ačhila, hoj pes te naplñinel oda, so phenda o prorokos:

⁵ „Phenen le Sionoskra čhake:
*„Dikh, tiro kralis avel ke tu pokorno
 a bešel pre oslica, pro terno somaricis.’ “*

⁶ O učeñika gele a kerde avke, sar lenge oda phenda o Ježiš.

⁷ Ande la oslica the le somaricis, thode pre lende peskre gada a o Ježiš peske bešla.

⁸ But manuša rakinenas peskre gada pro drom, aver čhingerenas o prajti pal o stromi a rakine-nas pro drom.

⁹ O nipi, save džanas anglal leste the pal leste, vičinenas:

*„Hosanna le Davidoskre Čhaske!
 Požehñimen hin oda, ko avel andro nav le Ra-
 jeskro!*

Hosanna andro ñebos!“

¹⁰ Sar avla andro Jeruzalem, o manuša andre calo foros chudle te kerel bari vika a phučenas:
 „Ko hin kada?“

¹¹ Ola nipi lenge odphenenas: „Kada hin o Ježiš, oda prorokos andral o galilejsko Nazaret.“

O Ježiš žužarel o chramos

¹² O Ježiš gela andro chramos a tradña avri savoren, save ode cinenas the bikenenas. Pre-visarda o skaminda olenge, ko vatinenas o love, the olenge, ko bikenenas le holuben.

13 Phenda lenge: „Hin pisimen: *„Miro kher pes vičinel a kher pro modlĭtbi‘*, ale tumen lestar kerđan kher prekal o zbujņnika!“

14 Avle ke leste andro chramos o kore the o bange a sastarda len.

15 Ale sar dikhle o bare rašaja the o zakoņika ola zazraki, so kerelas, the le čhavoren, save viskinen andro chramos: „Hosanna le Davidoskre Čhaske!“ rušenas.

16 „Šunes, so vakeren?“ phučle lestar.

O Ježiš phenda: „He. Tumen mek šoha na genda: *„Andral o muja le čhavorengre the le cikne čhavengre tuke pripravinda e chvala‘?*“

17 O Ježiš len ode mukla, geľa avri andral o foros andre Betanija a ode presuča.

O figovņikos sučol avri

18 Tosara, sar džalas pale andro foros, sas bokhalo.

19 Pal o drom dikhľa jekh figovņikos a geľa paš leste, ale na arakhľa upre o figi, ča o prajti. A phenda leske: „Imar šoha buter te na barol pre tu ovocje!“ A oda figovņikos takoj šučila avri.

20 Sar oda dikhle leskre učeņika, čudalinenas pes a phučenas: „Sar oda, hoj oda figovņikos takoj šučila avri?“

21 O Ježiš lenge odphenda: „Čačipen tumenge phenav, te tumen ulahas pačaben a na pochibindanas, kerđanas the tumen oda, so kerđom me le figovņikoha. A na ča kada, ale te phendanas kale verchoske: *„Hazde tut a čhiv tut andro moros!‘* ačhilahas pes oda.

22 Savoro, vaš soske tumen pačabnaha mangena andre modlĭtba, chudena.“

Le Ježišoskri autorita

²³ Sar avľa andro chramos a sikavelas, avle ke leste o bare rašaja the o phuredera le nipengre a phende leske: „Sava zoraha keres kala veci? Ko tut diňa odi autorita?“

²⁴ O Ježiš lenge odphenda: „The me tumendar vareso phučava a te mange odphenena, me tumenge phenava, sava autoritaha kerav kala veci.“

²⁵ Khatar sas le Janoskro bolipen? Andral o ņebos vaj le manušendar?“

A on chudle te vakerel maškar peste: „Te phenaha: ‚Andral o ņebos,‘ phenela amenge: ‚Akor soske leske na pačandilán?‘

²⁶ Ale te phenaha: ‚Le manušendar,‘ daras pes le nipendar, bo savore lenas le Jan sar prorokos.“

²⁷ Avke odphende le Ježišoske: „Na džanas.“

Akor lenge ov phenda: „Aňi me tumenge na phenava, sava autoritaha kerav kala veci.“

O podobenstvo pal o duj čhave

²⁸ „So gondolinen pal kada? Varesave manušes sas duj čhave. Avľa pal o ešebno a phenda: ‚Čhavo miro, dža adadžives te kerel buči andre miri viňica!‘

²⁹ Ov odphenda: ‚Na kamav te džal.‘ Ale palis leske sas pharo a geľa.

³⁰ Avľa pal o dujto čhavo a the leske phenda oda. Ov odphenda: ‚Džav, rajeja!‘ Ale na geľa.

³¹ Savo kale dujendar kerđa oda, so lendar o dad kamelas?“

Odphende le Ježišoske: „Oda ešebno.“

A o Ježiš lenge phenda: „Čačipen tumenge phenav: O colníka the o lubňa tumen prede-našen andro krališagos le Devleskro!

³² Bo avľa o Jan tumen te sikavel pal o čačipnaskro drom, ale na pačandīlan leske. No o colníka the o lubňa leske pačandīle a tumen oda dikhlān, ale the avke na čerindān tumaro jilo a na chudňan leske te pačal.“

O podobenstvo pal e viňica

³³ „Šunen the aver podobenstvo! Sas jekh raj, savo peske sadzinda e viňica a ohradzinda la. Kerda e chev, kaj pes pučinel avri e štava andral o hroznos, a ačhada e veža. Palis diňa e viňica kečeň le vinareng e a gela het pro droma.

³⁴ Sar avľa oda časos, sar pes skidel o hroznos, bičhada peskre sluhēn ke ola vinara, hoj te lel peskro ulīpen.

³⁵ Ale ola vinara chudle leskre sluhēn; jekhes marde, avres murdarde a andre avreste čhivkerenas le barenca.

³⁶ Pale bičhada avre sluhēn, buter sar ešebnovar, ale the lenca oda kerde.

³⁷ A pro koňec bičhada ke lende peskre čhas, bo phenda peske: ‚Mire čhas dena pačiv.‘

³⁸ Ale ola vinara peske phende: ‚Ov hino dēdičis. Aven, murdaras les a leskro dēdictvos ela amaro!‘

³⁹ Chudle les, čhide les avri andral e viňica a murdarde les.

⁴⁰ Sar avela o raj la viňicakro, so kerela ole manušenca?“

41 Phende leske: „Ole nalačhe manušen murdarela bi e milost a e viñica dela avre vinarenge, save leske anena o ulipen andre peskro časos.“

42 O Ježiš lenge phendā: „So, mek šoha na gendān, so hin pisimen?

*„Oda bar, so o murara odčhide,
ačhila glavno bar.*

O Raj oda kerda

a amen pes oleske čudalinas!’

43 Vašoda tumenge phenav, hoj pes tumendar lela o krališagos le Devleskro a dela pes le manušenge, save anena ovocje.

44 Oda, ko perela pre oda bar, phadžola pro kotora, a pre kaste perela, oles rozpučinela.“

45 Sar šunde o bare rašaja the o Farizeja ola leskre podobenstva, prindžarde, hoj vakerel pal lende.

46 Kamle les te chudel, ale daranas pes le nipendar, bo o nipi les lenas sar prorokos.

22

O podobenstvo pal o bijav

¹ O Ježiš lenge pale vakerelas andro podobenstva:

² „O ņeboskro krališagos hino sar kada: Sas jekh kralis, savo kerda peskre čhaske bijav.

³ Bičhađa peskre sluhēn, hoj te džan te vičinel pro bijav le manušen, ale on na kamenas te avel.

⁴ Pale bičhađa avre sluhēn a phendā: ‚Phenen olenge, ko hine vičimen: O dilos imar pripravindom, o biki the o thule gurunña imar hine murdarde a sa imar hin kisno! Aven pro bijav!’

⁵ Ale le hoscenge oda sas jekh a gele het, vareko pre peskri mała a vareko te bikenavkerel.

⁶ Okla chudle leskre sluhén, ande len avri pre ladž a murdarde len.

⁷ Sar oda šunda o kralis, cholisalila, bičhada peskre slugaden a murdarda ole vrahen. A lengro foros podlabarda.

⁸ Akor phenda peskre sluhenge: ‚O bijav imar hino pripravimen, ale ola, ko sas vičimen, peske na zaslužinas te avel pro bijav.

⁹ Vašoda džan pro droma a vičinen pro bijav savoren, kas arakhena.‘

¹⁰ Ola sluhi gele pro droma a skidle savoren, kas arakhle, le lačhen the le nalačhen. A e sala le bijaveskri pes pherarda le hoscenca.

¹¹ Ale sar avla andre o kralis te dikhel pro hosci, dikhla ode manušes, savo na sas urdo andro bijavutne gada.

¹² A phenda leske: ‚Prijaťelina, sar avlal andre, te na sal urdo andro bijavutne gada?‘ A ov sas čhit.

¹³ Akor phenda o kralis le sluhenge: ‚Phanden leske o pindre the o vasta a čhiven les avri andro kalipen!‘ Ode ela o roviben a randena le dandenca andre dukh.

¹⁴ Bo hin but vičimen, ale frima hin avrikidle.“

O Farizeja phučen pal o daňe

¹⁵ Akor o Farizeja odgele a dovakerenas pes sar les te chudel pro lava.

¹⁶ Bičhade ke leste peskre učeňiken le Herodijanenca* a on leske phende: ‚Učitelina, džanas,

* **22:16** o Židi, save likerenas paš o Herodes

hoj sal čačipnaskro a sikaves le Devleskro drom andro čačipen. A na džal tuke pal oda, so o manuša phenen, bo na dikhes pro manuš.

17 Phen amenge, so gondolīnes: Kampel te počinel le cisariske o dañe, abo na?“

18 Ale o Ježiš prindžarda lengro nalačhipen a phučla: „Soske man kamen te chudel pro lav, tumen dujemujengre?“

19 Sikaven mange e minca, savaha pes počinel o dañe!“ On leske ande o denaris

20 a ov lendar phučla: „Kaskro hin kada muj the nav?“

21 „Le cisariskro,“ odphende.

Avke lenge phenda: „Den oda, so hin le cisariskro, le cisariske, a so hin le Devleskro, le Devleske.“

22 Sar oda šunde, čudalinde pes, mukle les a gele het.

O Saduceja phučen pal o uštiben andral o meriben

23 Oda džives avle ke leste o Saduceja, save phenen, hoj o manuš našti uštel andral o meriben. A phučle le Ježišostar:

24 „Učitelina, o Mojžiš phenda: Te vareko merela bi o čhave, leskro phral peske mušnela te lel leskra romña, hoj te kerel le phraleske čhaven.

25 Sas ke amende efta phrala. Ešebno iľa romña a palis muľa. A vaš oda, hoj les na sas čhave, mukla la romña peskre phraleske.

26 Avke pes oda ačhila the paš o dujto phral, the paš o trito až dži o eftato.

27 Palis, sar mule avri savore phrala, muľa the oj.

28 Akor, te savore efta phrala laha dživenas, kaskri lendar ela romňi, sar uštena andral o meriben?“

29 O Ježiš lenge odphenda: „Tumen na achalón nič, bo na prindžaren le Devleskro lav aňi leskri zor.

30 Bo sar uštena o mule andral o meriben, ena sar o aňjela andro ňebos a na lena romňen aňi na džana romeste.

31 Tumen na gendaň, so phenda o Del, pal o mule, save uštena andral o meriben?

32 *„Me som o Del le Abrahamoskro, o Del le Izakoskro the o Del le Jakoboskro!“* O Del nane Del le mulenge, ale le džidenge!“

33 Sar oda šunde o nipi, čudalinenas pes upral leskro sikaviben.

O nekbareder prikazaňje

34 Sar o Farizeja šunde, hoj o Ježiš phandľa le Saducejenge o muja andre, zgele pes jekhetane.

35 Jekh lendar, zakoňikos, phučľa le Ježišostar, hoj les te chudel avri:

36 „Učitelina, savo prikazaňje hin nekbareder andro Zakonos?“

37 O Ježiš leske phenda: „*„Kameha le Rajes, tire Devles, andral calo tiro jilo, andral cali tiri duša the andral cali tiri godi.*“

38 Kada hin oda baro the ešebno prikazaňje.

39 A dujto hin tiš ajso sar o ešebno: *„Kameha avres avke sar tut korkores!“*

40 Pre kala duj prikazaňja ačhel calo Zakonos the o Proroka.“

O Ježiš phučel pal o Mesijašis

⁴¹ Sar pes zgele o Farizeja, phučla lendar o Ježiš:

⁴² „So tumen phenen pal o Mesijašis? Kaskro hino čhavo?“

Phende leske: „Le Davidoskro.“

⁴³ Phenda lenge: „Akor soske o David les andro Duchos vičinel Rajeja? Bo phenel:

⁴⁴ *O Raj phenda mire Rajeske:*

*Beš tuke pal miri čači sera,
medik tuke na thovava
tire nepřijateľen tel o pindre.’*

⁴⁵ Te korkoro o David les vičinel ‚Rajeja‘, sar šaj avel o Kristus leskro čhavo?“

⁴⁶ Ņiko leske na džanelas te odphenel aňi lav a ole dživesestar pes imar űiko na opovažinda lestar vareso te phučel.

23

O Ježiš pal o Farizeja the pal o zakoňika

¹ Akor phenda o Ježiš le nipenge the peskre učenikenge:

² „O zakoňika the o Farizeja peske bešle pre le Mojžišoskro than a sikaven, so phenel o Zakonos.

³ Vašoda savoro, so tumenge phenena, hoj te dolikeren, oda dolikeren a keren, ale pal lengre skutki ma keren. Bo on na keren oda, so vakeren.

⁴ Sphanden bare pharipena, so našti te zlidžal, a thoven len pro vali le manušenge, ale on korkore na kamen te čhalavel aňi le angušteha.

⁵ Savoro, so on keren, keren ča vaš oda, hoj len o nipi te dikhen. Thoven peske o bare krabički

le Devleskre laveha pro čekat the pro vasta a o bare špargici pro agor peskre gadengre.

⁶ Kamen nekfeder thana pro hoscini the anglune thana andro sinagogi.

⁷ Kamen, hoj lenge o nipi andro foros te pozdravinen a te vičinen len: ‚Rabbi.‘

⁸ Ale tumen peske ma domuken te phenel ‚rabbi‘, bo ča jekh hin tumaro Učitelis – o Kristus – a tumen savore san phrala.

⁹ A ma phenen űnikaske pre phuv ‚dado‘, bo ča jekh hin tumaro Dad, oda, ko hino andro űebos.

¹⁰ Aűi peske ma domuken te phenel ‚duhovna vodci‘, bo ča jekh hin tumaro Vodiacs, o Kristus.

¹¹ Oda, ko ulahas mařkar tumende bareder, ela tumaro sluřobűnikos.

¹² Sako, ko pes hazdel upre, ela pokorimen a oda, ko pes pokorinel, ela uprehazdlo.“

Vigos le Farizejenge the le zakoűikenge

¹³ „Ale vigos tumenge, zakoűikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo phanden andre le nipenge o űeboskro kraliřagos – tumen korkore andre na dřan a olenge, ko kamlehas te dřal andre, na domuken.

¹⁴ [Vigos tumenge, zakoűikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo thoven avri le vdovenca a len lengre khera a but tumen modlinen, hoj tumen te dičhol. Vařoda avena goreder sudzimen.]

¹⁵ Vigos tumenge, zakoűikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo predřan o moros the e phuv, hoj te dochuden jekhe manuřes andre tumaro pačaben, a sar pes visarel, keren

lestar čhavo le pekloskro, duvar goreder sar san tumen.

¹⁶ Vigos tumenge, kore vodcale! Bo phenen: ‚Ko lela vera pro chramos, oda nane nič, ale ko ilahas vera pro somnakaj andro chramos, oda imar mušinel te dolikerel.‘

¹⁷ Tumen diline the kore! So hin bareder: O somnakaj, či o chramos, so pošvecinel o somnakaj?

¹⁸ Abo tumen phenen: ‚Te ilahas vareko vera pro oltaris, oda nane nič, ale te ilahas vareko vera pre oda daros, so hin upre, oda imar mušinel te dolikerel.‘

¹⁹ Tumen diline the kore! So hin bareder, o daros, či o oltaris, so pošvecinel o daros?

²⁰ Avke oda, ko lel vera pro oltaris, lel vera pro oltaris the pre savoreste, so upre hin.

²¹ A oda, ko lel vera pro chramos, lel vera pro chramos the pre Oda, ko andre bešel.

²² Oda, ko lel vera pro ňebos, lel vera pro tronos le Devleskro the pre Oda, ko upre bešel.

²³ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo den o đesjatki andral e meta, andral o kopros the andral e raška, ale omuklan oda, so buter kempel te dolikerel andro Zakonos: O spravodlišagos, o lačhejileskeriben the e vernost. Kada kampa te kerel a koda te na omukel.

²⁴ Tumen kore vodcale! La mucha precidzinen a la řava preliginen!

²⁵ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo žužaren avral e kuči the o čaro, ale andral hin pherdo hamišagos the džungipen.

26 Farizejona, tu koro manuš! Žužar ešeb e kuči the o čaro andral, hoj te aven žuže the avral!

27 Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo san sar o parne hrobi, so avral dičhon šukares, ale andral hine pherde le mulengre kokalenca the dojekhe džungipnaha.

28 Avke the tumen avral dičhon le nipenge, hoj san čačipnaskre, ale andro jilo san igen falošna the nalače.

29 Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo ačhaven o hrobi le prorokenge a šukaľaren o pomňiki le čačipnaskrengre.

30 Tumen phenen: ‚Te džidilamas andro dživesa amare dadengre, na murdardamas lenca le proroken.‘

31 Avke korkore pre tumende phenen avri, hoj san o čhave olengre, ko murdarde le proroken.

32 Dokeren oda, so chudle te kerel tumare dada!

33 Tumen šapale! Tumen čhave le sapengre! Sar šaj denašena olestar, hoj te na aven odsudžimen andro peklos?

34 Vašoda bičhavav ke tumende le proroken, le godaver muršen the olen, ko hine avrisikade andro Zakonos. Varesaven lendar ukrižinena the murdarena a varesaven lendar marena le bičenca andre tumare sinagogi a džana pre lende foros forostar.

35 Avke avena potrestimen vaš oda, hoj murdardan le čačipnaskren; vaš oda, hoj čhordan avri o ňevinno rat le Abelostar dži ko Zachariaš, le Barachiašiskro čhavo, saves murdardan maškar o chramos the oltaris.

³⁶ Čačipen tumenge phenav, kada savoro avela pre kada pokoleňje!“

O roviben pal o Jeruzalem

³⁷ „Ó, Jeruzalemona, Jeruzalemona! Tu, so murdares le proroken a čhivkeres le barenca andre ola, ko hine ke tu bičhade. Kecivar kamlom te skidel tire čhaven, avke sar e kachňi skidel peskre kachňoren tel peskre kridli, ale na kamenas!

³⁸ Dikh, tumaro kher ačhela omuklo!

³⁹ Bo phenav tumenge, hoj akanastar man imar na dikhena, medik na phenena: *„Požehňimen hin oda, ko avel andro nav le Rajeskro!“*

24

O chramos ela telečhido

¹ Palis geľa o Ježiš avri andral o chramos a sar džalas het, avle ke leste leskre učeňika, hoj leske te sikaven le chramoskre stavbi.

² Ale o Ježiš lenge odphenda: „Dikhen kada savoro? Čačipen tumenge phenav, hoj kade na ačhela bar pre bareste! Savoro ela telečhido.“

O znameňja pal o koňec le svetoskro

³ Sar bešelas pro Olivovo verchos, avle pal leste leskre učeňika korkore a phende leske: „Phen amenge, kana oda avela. Pal soste prindžaraha, hoj tu aves a imar hin o koňec le svetoskro?“

⁴ O Ježiš lenge odphenda: „Den pozoris, hoj tumen vareko te na klaminel!

⁵ Bo ena but ajse manuša, save avena andre miro nav a phenena: ‚Me som o Kristus!‘ – a odcirdena but dženen pro falošno drom.

⁶ Sar šunena pal o maribena abo hoj pes maren o narodi, tumen ma predaran, bo oda mušinel te avel, ale mek na ela o koñec.

⁷ Bo o narodos džala pro narodos a o krališagos pro krališagos; ela bari bokh a pro but thana e phuv razisaľola.

⁸ Ale kada savoro ela o ešebna ločhibnaskre dukha.

⁹ Akor tumen phandena andre, marena a murdarena. Savore narodi tumen našti avri ačhena vaš miro nav.

¹⁰ Akor but džene oddžana le pačabnastar. Jekh avres dena andre a jekh avres našti avri ačhena.

¹¹ Avena but falošna proroka a odcirdena but dženen pro falošno drom.

¹² Vašoda, hoj o nalačhipen barola, andro but džene šilaľola o kamiben,

¹³ ale oda, ko likerela avri dži o koñec, ela spasimen.

¹⁴ A kada evaňjelium pal o krališagos pes vakerela pal calo svetos, hoj savore narodi te šunen, a palis avela o koñec.

¹⁵ Sar dikhena, hoj pro sveto than ačhel oda baro džungipen, so melarel andre o chamos, avke sar phenda o prorokos Daniel – oda, ko genel, mi achalol –

¹⁶ akor ola, ko ena andre Judsko, mi denašen upre pro verchi.

17 Oda, ko ela pro pados, te na avel tele, hoj peske vareso te lel andral o kher.

18 A oda, ko ela pre mała, te na visalol pale khere vaš o gada.

19 No andre ola dživesa ela phares le khabņenge the ole džuvľenge, save den te pijel le čhavoren.

20 Modľinen tumen, hoj te na muřinen te denařel jevende abo pro řabat!

21 Bo akor ela ajso pharipen, savo mek na sas, kanastar o Del stvorinda o svetos, a imar aňi řoha buter na ela.

22 Te o Raj na kerđahas ola dživesa frimeder, na ulahas zachraňimen ņisavo manuř. Ale vaš o manuřa, saven peske kidňa avri, kerđa ola dživesa frimeder.

23 Te tumenge akor vareko phendahas: ‚Dikh, kade hino o Mesijařis,‘ abo: ‚Kode hino!‘ – ma pačan!

24 Bo avena but falořna mesijařa the but falořna proroka a kerena bare znameňja the zazraki, hoj te cirden pro falořno drom – te pes oda diňahas – the le avrikidle manuřen.

25 Dikhen, phendom tumenge oda anglal!

26 Te tumenge akor vareko phenela: ‚Dikh, pre puřta hino!‘ – ma džan avri. Abo: ‚Dikh, andro kher hino!‘ – ma pačan.

27 Bo sar demel o perumos pro vichodos a dičhol les dži o zapados, avke ela, sar avela o Čhavo le Manuřeskro.

28 Bo kaj hin o mulo řelos, ode pes skidena the o supi.

29 A takoj pal o pharipen andre ole dživesa,

o kham kaŕola
 a o čhonoru imar na labola.
 O čercheña perena andral o ňebos
 a o ňeboskre zora razisaŕona.

³⁰ Akor pes sikavela pro ňebos o znaimeŕje, o Čhavo le Manuŕeskro. A savore nipi pre phuv rovena, sar dikhena, hoj *o Čhavo le Manuŕeskro avel pro ňeboskre chmari* andre zor the andre bari slava.

³¹ Sar ŕundola e zoraŕi truba, bičhavela peskre aŕnjelen a skidena upre leskre avrikidle manuŕen pal savore ŕtar seri le svetoskre, pal jekh agor le ňebostar dži pre aver.“

O podobenstvo pal o figovŕnikos

³² „Le figovŕnikostar sikŕon o podobenstvo: Sar leskre konara hine imar kovle a o prajti aven avri, džanen, hoj o ŕilaj hino paŕes.

³³ Avke the tumen, sar dikhena, hoj pes oda savoro ačhel, džanen, hoj hino paŕes paŕ o vudar.

³⁴ Čačipen phenav tumenge, hoj kada pokoleŕje na predžala, medik pes kada savoro na ačhela.

³⁵ O ňebos the e phuv naŕŕona, ale mire lava ŕoha na naŕŕona.“

ŕiko na džanel oda džives aŕi odi ora

³⁶ „Ale ole dživesestar the ola oraŕar na džanel ŕiko, aŕi o ňeboskre aŕjela, aŕi o Čhavo, ča jekh o Dad.

³⁷ Sar sas andre ola dživesa, sar dživelas o Noach, avke ela the akor, sar avela o Čhavo le Manuŕeskro.

³⁸ Bo andre ola dživesa angle potopa o manuša chanas the pijenas, lenas romnen a džanas romeste dži andre oda džives, sar geľa o Noach andro korabos

³⁹ a na džanenas, so pes ačhela, medik na avľa e potopa a na ila savoren het – avke ela the sar avela o Čhavo le Manušeskro.

⁴⁰ Akor ena duj džene pre maľa: Jekh ela ilo a dujto ačhela.

⁴¹ Duj džuvlĳa erņinena pro mlĳkos: Jekh ela ilĳi a dujto ačhela.

⁴² Vašoda ma soven, bo na džanen, andre savi ora the andre savo džives avela tumaro Raj.

⁴³ Ale kada džanen: Te džanľahas o gazdas, sava oratar rači avela o zbujņikos, diňahas pozoris a na domukľahas leske te rozmarel o kher.

⁴⁴ Vašoda the tumen aven pripravimen, bo o Čhavo le Manušeskro avela andre odi ora, savi na užarena.“

Pal o lačo the nalačo sluhās

⁴⁵ „Akor ko hin oda verno the godaver sluhās, saves ačhaďa leskro raj upral peskre sluhi, hoj len te del te chal pro spravno časos?

⁴⁶ Bachtalo hin oda sluhās, saves leskro raj, sar avela, arakhela oda te kerel.

⁴⁷ Čačĳpen tumenge phenav, hoj les ačhavela upral calo peskro barvalĳpen.

⁴⁸ Ale te peske gondolĳndahas oda nalačo sluhās andre peskro jilo: ‚Miro raj mek avke sig na avela‘ –

⁴⁹ a chudňahas te marel olen, ko leha služinen, a chaľahas the piľahas le pijakenca,

⁵⁰ akor avela o raj ole sluhaskro andre oda džives, savo na užarel, the andre odi ora, savi na džanel.

⁵¹ Prečhinela les pro jepaš a leskro kotor ela le dujemujengre manušenca. Ode ela o roviben a randena le dandenca andre dukh.“

25

Pal o deš pačivale čhaja

¹ „Akor ela o ņeboskro krališagos ajsa, sar o deš pačivale čhaja, save peske ile o lampi a gele anglal te užarel le ternes.

² Ale pandž lendar sas diline a pandž godaver.

³ O diline peske ile o lampi, ale na ile peha olejos,

⁴ ale o godaver peske ile o lampi the le olejoha andro cakli.

⁵ Sar imar but na avelas o terno, zadrिमinde savore a zasute.

⁶ Ale pal jepaš rat vareko vičinda: ‚Dikh, o terno avel! Džan avri pal leste!‘

⁷ Akor uštile savore čhaja a pripravinenas peske o lampi.

⁸ A o nagodaver phende le godaverenge: ‚Den amen tumare olejostar, bo amare lampi murdaŀon andre.‘

⁹ Ale o godaver lenge odphende: ‚Na, bo na ela dos aňi amen aňi tumen. Feder ela, te tumenge džana te cinel olendar, ko bikenen olejos.‘

¹⁰ A sar gele te cinel, akor avla o terno. Ola, ko sas pripravimen, gele leha andre pro bijav a phandla pes andre o vudar.

11 Palis doavle the okla čhaja a phenenas: ‚Rajeja, Rajeja, phundrav amenge!‘

12 Ale ov odphenda: ‚Čačipen tumenge phenav, na prindžarav tumen!‘

13 Vašoda ma soven, bo na džanen o džives aňi e ora, kana avela o Čhavo le Manušes kro!‘

Pal o talenti

14 ‚Oda ela avke, sar jekh manuš, savo džalas het pro droma, vičinda peske le sluhen a diňa lenge peskro barvalipen.

15 Jekhes diňa pandž talenti, avres duj a avres jekh. Sakones diňa pal oda, so džanelas te kerel. Palis gela het.

16 Oda, ko chudňa pandž talenti, gela takoj te kerel buči ole lovenca a zarodňa aver pandž talenti.

17 Avke the oda, ko chudňa duj, zarodňa aver duj.

18 Ale oda, ko chudňa jekh, gela avri a kopalinda andre phuv chev a ode garuda le rajeskre love.

19 Palis pal o but časos avla pale o raj ole sluhengro a phučelas lendar, so kerde le lovenca.

20 Avla oda, ko chudňa pandž talenti, anda aver pandž a phenda: ‚Rajeja, pandž talenti man diňal, dikh, aver pandž lenca rodňom!‘

21 Leskro raj leske phenda: ‚Mištes kerđal, lačo the pačivalo sluhona! Salas pačivalo andro frima, ačhavava tut upral o but. Av andro radišagos tire rajeskro!‘

22 Avľa the oda, ko chudňa duj talenti, a phendã: ‚Rajeja, duj talenti man diňal, dikh, aver duj lenca rodňom!‘

23 Leskro raj leske phendã: ‚Mištes kerdal, lačho the pačivalo sluhona! Salas pačivalo andro frima, ačhavava tut upral but. Av andro radišagos tire rajeskro!‘

24 Palis avľa the oda, ko chudňa jekh talentos, a phendã: ‚Rajeja, džanavas, hoj tu sal zoralo manuš. Kides upre ode, kaj na sadzindal, a les tuke oda, so na rozčhidal.‘

25 Vašoda man daravas a geľom te garuvel tiro talentos andre phuv. Dikh, kade hin oda, so hin tiro!‘

26 Ale leskro raj leske odphendã: ‚Nalačho the leňivo sluhona! Džanehas, hoj kidav upre ode, kaj na sadzindom, a lav mange oda, so na rozčhidom.‘

27 Šaj diňal mire love olenge, ko keren le lovenca, a sar me avľomas, ilomas mange pale buter.

28 Vašoda len lestar o talentos a den oleske, kas hin deš talenti.

29 Bo sakones, kas hin, oles ela dino a ela les pherdo. Ale oleslar, kas nane, pes lela the oda, so les hin.

30 A kale sluhas, savestar nane chasna, čhiven avri andro kalipen – ode, kaj ela o roviben a randena le dandenca andre dukh.‘ “

Pal o posledno sudos

31 „Sar avela o Čhavo le Manušeskro andre peskri slava a savore aňjela leha, akor peske bešela pro tronos andre peskri slava.

32 A savore narodi pes zdžana angle leste a oddēlinela len jekhen avrendar avke, sar o pastjeris oddēlinel le bakroren the le capen.

33 A thovela le bakroren pal peskri čači sera a le capen pal oki sera.

34 Akor phenela o kralis olenge, ko ena pal leskri čači sera: ‚Aven tumen, so san požehñimen mire Dadestar, zalen o krališagos, so sas pripravimen prekal tumende, kanastar sas kerdo o svetos.

35 Bo somas bokhalo a diñan man te chal, somas smedno a diñan man te pijel, somas cudzincos a priiñan man,

36 somas lango a diñan man te urel, somas nasvalo a avñan pal ma, somas andre bertena a avñan man te dikhel.’

37 Akor leske phenena o čačipnaskre: ‚Rajeja, kana tut dikhlam bokhales a čalardam tut, abo smednones a diñam tut te pijel?

38 Kana tut dikhlam cudzincos a priiñam tut, abo langes a diñam tut te urel?

39 Kana tut dikhlam nasvales abo andre bertena a avñam pal tute?’

40 O kralis lenge odphenela: ‚Čačipen tumenge phenav: Savoro, so kerđan jekheske kale mire nekciknedere phralendar, mange oda kerđan.’

41 Palis phenela the olenge pal e balogñi sera: ‚Džan mandar het tumen, so san prekošle, andre večno jag, so hin pripravimen prekal o beng the leskre añjela.

42 Bo somas bokhalo, a na diñan man te chal, somas smedno, a na diñan man te pijel,

⁴³ somas cudzincos, a na priilan man, somas lango, a na diňan man te urel, somas nasvalo the andre bertena, a na avľan pal ma.’

⁴⁴ Akor leske the on odphenena: ‚Rajeja, kana tut dikhlam bokhales, abo smednones, abo sar cudzincos, abo langes, abo nasvales, abo andre bertena, a na pomožindam tuke?’

⁴⁵ Akor lenge odphenela: ‚Čačipen tumenge phenav: Te oda na kerďan jekheske kale mire nekciknedere phralendar, mange oda na kerďan.’

⁴⁶ A kala džana andro večno trapišagos, ale o čačipnaskre andro večno dživipen.“

26

O rašaja pes dovakeren pro Ježiš

¹ Sar dovakerďa o Ježiš savore kala lava, phenďa peskre učeňikenge:

² „Džanen, hoj mek duj džives a ela e Patraďi a o Čhavo le Manušeskro ela dino, hoj les te ukrižinen.“

³ Akor pes zgele o bare rašaja, o zakoňika the o phuredera le nipengre andre dvora ko nekbareder rašaj Kajfaš.

⁴ Dovakerde pes, hoj le Ježiš počoral chudena a murdarena les.

⁵ Ale phenenas: „Na pro inepos, hoj pes o manuša te na vzburinen pre amende.“

O Ježiš pomazimen andre Betanija

⁶ Sar sas o Ježiš andre Betanija andro kher ko Šimon ko Malomocno,

7 avla ke leste jekh džuvli. Ola džuvla sas igen vzacno olejos andro alabastrovo caklocis. Sar bešelas o Ježiš pašal o skamind, čhida leske oda olejos avri pro šero.

8 Sar oda dikhle o učeňika, cholisalile a phučle: „Nane zijan, kajso vzacno olejos?

9 Kada olejos pes šaj bikenda vaš o but love a šaj pes diňa le čorenge!“

10 Sar oda dikhla o Ježiš, phenda lenge: „Soske pre late chan choli? Se igen šukar skutkos mange kerđa.

11 Bo o čore tumenca hine furt, ale me tumenca furt na avava.

12 Oleha, hoj čhida avri o olejos pre miro telos, man pripravinda pre miro pohrebos.

13 Čačipen tumenge phenav, hoj všadzik pal calo svetos, kaj pes vakerela kada evaňjelium, pes phenela the oda, so kadi džuvli akana kerđa, hoj pes pre late te leperel.“

O Judaš del andre le Ježiš

14 Akor jekh le dešudujendar o Judaš Iškarijotsko geľa het ko bare rašaja

15 a phučla: „So man dena, te les tumenge dava andre?“ A on les dine tranda (30) rupune love.

16 O Judaš akorestar rodelas drom, sar les te del andre.

E posledno večera

17 Ešebno džives pro inepos le Marengro bi o Kvasos avle o učeňika ko Ježiš a phende leske: „Kaj kames, hoj tuke te keras o Patradakro chaben?“

18 Ov phendā: „Džan andro foros ke koda the koda manuš a phenen leske: ‚O Učitelis tuke phenel: Miro časos hin pašes. Kamav te kerel e Patrađi andre tiro kher mire učeņikenca.‘ “

19 O učeņika kerde avke, sar lenge oda phendā o Ježiš, a pripravinde e Patrađi.

20 Sar zaračila, bešla o Ježiš le dešudujenca pašal o skamind.

21 Sar chanas, phendā: „Čačipen tumenge phenav: Jekh tumendar man zradzinela.“

22 Sar oda šunde, ačhile igen smutna a phučenas lestar jekh pal aver: „Som oda me, Rajeja?“

23 O Ježiš odphendā: „Oda, ko peske manca močinelā o maro andro čaro, ov man zradzinela.“

24 O Čhavo le Manušeskro mušinel te merel, avke sar pal leste hin pisimen, ale ole manušeha, ko les zradzinel, ela igen namištes. Feder leske ulahas, te aņi na ulilahas.“

25 Akor o Judaš, savo les zradzinelas, phučla: „Som oda me, Rabbi?“

O Ježiš leske phendā: „Tu oda phendā.“

26 Sar chanas, ilā o Ježiš o maro a palikerđa. Phagerelas, delas le učeņiken a phendā: „Len, chan, kada hin miro felos.“

27 Palis ilā e kuči, palikerđa, diņa lenge a phendā: „Pijen andral savore,

28 bo kada hin miro rat la zmluvakro, so pes čhorel avri vaš but manuša, hoj pes lenge te odmukel o bini.

29 Ale phenav tumenge, hoj imar buter šoha na pijava olestar, so barol pre viņica, dži andre oda

džives, medik les na pijava nevo tumenca andro krališagos mire Dadeskro.“

³⁰ Paloda, sar gilade chvala, gele pro Olivovo verchos.

O Ježiš phenel, hoj les savore omukena

³¹ Akor lenge o Ježiš phenda: „Kadi rat savore denašena a omukena man, bo hin pisimen:

,Marava le pastjeris

a o bakrore andral o stados pes rozdenašena.’

³² Ale sar uščava andral o meriben, džava anglal tumende andre Galileja.“

³³ Akor leske o Peter phenda: „Te tut savore omukena, me tut šoha na omukava.“

³⁴ O Ježiš leske odphenda: „Čačipen tuke phenav, hoj mek adi rat, sigeder sar o kohutos gilavela, tu man trival zaprineha.“

³⁵ O Peter leske phenda: „Kajte tuha mušinava te merel, šoha tut na zaprinava.“ A savore učenika avke phenenas.

E modlitba andre Getsemansko zahrada

³⁶ Palis lenca o Ježiš avla pre ajso than, so pes vičinel Getsemane. Ode phenda peskre učeníkenge: „Bešen tumenge kade, medik man me džava te modlinel.“

³⁷ Ila peha le Peter the le Zebedeoskre duje čhaven. A zaila les o pharipen the e žala.

³⁸ Akor lenge phenda: „Miri duša hiñi pro meriben smutno! Ačhen manca kade a ma soven!“

³⁹ Geľa lendar sikra dureder anglal, peľa le mujeha pre phuv a modlinelas pes: „Dado miro,

te pes oda del, mi obdžal man kadi kuči. Ale na oda so me kamav, ale so tu kames.“

⁴⁰ Palis avla ke peskre učeņika, arakhla len te sovel a phenda le Peteriske: „So, na birinen manca te ačhel jekh ora upre?”

⁴¹ Ma soven a modlĭnen tumen, hoj te na džan andro pokušeņje! Bo o duchos kamel, ale o telos hino slabo.“

⁴² Pale pes odgeła dujtovar te modlĭnel a phenelas: „Dado miro, te man našti obdžal kadi kuči a mušinav la te pijel, mi ačhel pes oda, so tu kames!“

⁴³ Sar avla, arakhla len pale te sovel, bo cirdelas len igen te sovel.

⁴⁴ Mukla len, odgeła pes pale tritovar te modlĭnel a phenda pale ola lava.

⁴⁵ Palis avla ko učeņika a phenda lenge: „Mek furt soven a odpočovinen tumenge? Dikh, avla odi ora, sar o Čhavo le Manušeskro hino dino andro vasta le binošne manušenje.

⁴⁶ Ušten upre, aven džas. Miro zradcas hino pašes.“

O Judaš zradzinel le Ježiš

⁴⁷ Androda, medik o Ježiš vakerelas, avla o Judaš, jekh le dešudujendar. Leha avenas but nipi le šablenca the le pacenca andro vasta, save sas bičhade le bare rašajendar the le phurederendar.

⁴⁸ Le Ježišoskro zradcas lenge diňa anglal te džanel: „Oda hin oda, kas čumidava. Chuden les.“

⁴⁹ A takoj avla o Judaš ko Ježiš a phenda: „Smirom tuke, Rabbi!“ A čumidla les.

50 O Ježiš leske phenda: „Priateljina, ker oda, soske avlal.“

Avke avle, chudle les a zaile.

51 Jekhwareste jekh olendar, ko sas le Ježišoha, iła avri e šabla, demada le nekbaredere rašaskre sluhas a odčinda leske o kan.

52 O Ježiš leske phenda: „Thov e šabla pale pro than, bo sako, ko pes la šablaha marel, la šablaha the merela.

53 Abo gondolines tuke, hoj našti akana man-gav mire Dades a ov mange bičhadahas buter sar dešuduj (12) legionu aňjelen?

54 Ale sar pes palis naplñindehas o Pisišagi, save phenen, hoj pes oda kavke mušinel te ačhel?“

55 Andre odi ora phenda o Ježiš le nipenge: „Avlan pre ma le šablenca the le pacenca, hoj man te zalen sar varesave živañis? Sako džives bešavas maškar tumende andro chramos, sikavavas a na phandlan man.

56 Ale kada savoro pes ačhila, hoj pes te naplñinel oda, so pisinde o Proroka.“ Androda les savore učeñika omukle a denašle het.

O Ježiš angle Bari Rada

57 Avke zaile le Ježiš a liġende les ko Kajfaš, ko nekbareder rašaj. Ode pes zgele o zakoñika the o phuredera.

58 O Peter avelas pal leste dural a doavla dži andre dvora le nekbareder rašaskri. Geła andre a bešla peske le sluhenca, hoj te dikhel, sar oda savoro doperela.

59 O bare rašaja, o phuredera the cali Bari Rada kamenas te arakhel falošno svedctvos pro Ježiš, hoj les te murdaren.

60 Ale kajte avle but falošna švedki, the avke nič na arakhle.

Palis avle duj džene

61 a phende: „Kada manuš phendá: ‚Šaj čhivav tele kada chramos a tel o trin džives les pale šaj ačhavav.‘ “

62 Akor uštila o nekbareder rašaj a phendá leske: „Nič na phenes pre oda, so pre tu kala manuša vakeren?“

63 Ale o Ježiš sas čhit. A o nekbareder rašaj leske phendá: „Le vera anglo džido Del a phen amenge, či sal tu o Kristus, o Čhavo le Devleskro.“

64 O Ježiš leske phendá: „Tu oda phendál. Ale phenav tumenge, hoj akanastar dikhena, hoj *o Čhavo le Manušeskro bešel pre čači sera le Nekzoraledereskri a avel pro ňeboskre chmari.*“

65 Akor čhingerđa o nekbareder rašaj peskre gada a phendá: „Ruhinel pes! Kampil amenge mek švedken? Akana šundán, sar pes ruhinel!

66 So pre oda phenen?“

A on odphende: „Zaslužinel peske te merel!“

67 Akor leske chudle te chungarel andro muj a marenas les pal o šero. Aver les marenas le pacenca

68 a phenenas: „Prorokin amenge, Kristus! Ko tut demada?“

O Peter zaprinel le Ježiš

69 O Peter bešelas avri pre dvora. Avľa ke leste jekh služka a phendá leske: „The tu salas ole Ježišoha andral e Galileja.“

70 Ale o Peter zaprindá angle savoredženende a phendá: „Na džanav, so vakeres.“

71 Sar geľa paš e brana, dikhľa les aver služka a phendá olenge, ko ode sas: „The kada manuš sas ole Ježišoha andral o Nazaret.“

72 Ale o Peter pale zaprindá a iľa vera: „Na prindžarav ole manušes!“

73 Sikra paloda avle ola, ko ode ačhenas, a phende le Peteriske: „Tu sal čačes jekh lendar, bo tiro vakariben pre tu phenel avri.“

74 Androda pes o Peter chudňa te košel a iľa pre peste vera: „Me na prindžarav ole manušes!“ A takoj giláda o kohutos.

75 Akor avľa le Peteriske pre godi ola lava, so leske o Ježiš phendá: „Sigeder sar o kohutos gilavela, tu man trival zaprineha.“ Geľa avri a chudňa igen te rovel.

27

O Ježiš liĝendo ko Pilat

¹ Sig tosara pes dovakerde savore bare rašaja the o phuredera le nipengre pro Ježiš, hoj les dena te murdarel.

² Phandle les, liĝende het a oddine le vladariske le Pilatoske.

Le Judašiskro meriben

³ Sar dikhľa o Judaš, savo diňa andre le Ježiš, hoj les odsudzinde, sas leske pharo a diňa pale

le bare rašajenge the le phurederenge ola tranda (30) rupune love

⁴ a phenda: „Kerdom binos, bo zradzindom o ņevinno rat.“

Ale on odphende: „So amen hin andre oda? Oda hin tiri veca!“

⁵ O Judaš čhida ola rupune love andro chramos a odgeła. Palis geła a figinda pes.

⁶ O bare rašaja ile ola love a phende: „Našći len thovas andre le chramoskri pokladnica, bo oda hin o počihiben vaš o rat.“

⁷ Dovakerde pes a ole lovenca cinde e mała le hrnčjariskri, hoj ode te parunen le cudzincen.

⁸ Vašoda pes vičinel odi mała „Mała le Rateskri“ dži adadžives.

⁹ Akor pes ačila oda, so sas phendo prekal o prorokos Jeremijaš: „Ile ola tranda (30) rupune love, o počihiben, pre savo pes dovakerde o čhave le Izraeloskre,

¹⁰ a dine len vaš e mała le hrnčjariske, avke sar mange prikazinda miro Raj.“

O Ježiš anglo Pilat

¹¹ O Ježiš ačhelas anglo vladaris a o vladaris lestar phučła: „Sal tu o židoviko kralis?“

„Tu oda phendał,“ phenda leske o Ježiš.

¹² O bare rašaja the o phuredera pre leste but vakerenas, ale ov nič na odphenda.

¹³ Akor lestar o Pilat phučła: „Na šunes, keci pre tu vakeren?“

¹⁴ Ale o Ježiš leske na odphenda aňi lav, vašoda pes o vladaris igen čudalinelas.

15 Sako berš pre Patrađi premukelas o vladaris le nipenge jekhe bertenošis, saves peske o manuša kidenas avri.

16 Akor ode sas jekh igen nalačo bertenošis, saves vičinenas Barabaš.

17 Sar pes o nipi zgele, phučľa lendar o Pilat: „Kas kamen, hoj tumenge te premukav: Le Barabaš, abo le Ježiš, saves vičinen Kristus?“

18 Bo džanelas, hoj les andral e zavist dine andre.

19 Sar bešelass o Pilat pro sudno stolkos, bičhađa ke leste leskri romňi, hoj leske te phenen: „Te na chal tut nič ole čačipnaskre manušeha, bo adadžives andro suno but cerindom vaš leske!“

20 Ale o bare rašaja the o phuredera marde upre le nipen, hoj te mangen le Barabaš a te murdaren le Ježiš.

21 O Pilat lendar phučľa: „Kas kale dujendar kamen, hoj tumenge te premukav?“

„Le Barabaš!“ odfhende.

22 A o Pilat phučľa: „A so te kerav le Ježišoha, saves vičinen Kristus?“

„Ukrižin les!“ vičinenas savoredžene.

23 Ale ov lendar phučľa: „So ajsa nalačo kerđa?“

No on mek zoraleder vičinenas: „Ukrižin les!“

24 Sar dikhľa o Pilat, hoj nič našti kerel a o nipi keren mek bareder vika, ila o paňi, thoda (omorda) o vasta anglo nipi a phenda: „Me som žužo kale manušeskre ratestar! Pre tumende oda ačhel.“

25 A savore nipi phende: „Leskro rat pre amende the pre amare čhave!“

26 Akor lenge premukla le Barabaš. Ale le Ježiš zbičinda a diña te ukrižinel.

O slugađa asan le Ježišostar

27 O slugađa ile le Ježiš andre le vladariskro palacis a zgele pes pre leste cali čata.

28 Čhide leske tele o gada a urde les andro purpurovo plaštos.

29 Le trñendar leske kerde koruna a thode leske la pro šero. Dine les paľica andro čačo vast a perenas anglal leste pro khoča. Asanas lestar a phenenas: „Mi dživel o židoviko kralis!“

30 Čhungarenas pre leste, ile odi paľica a marenas les pal o šero.

31 Sar lestar imar preačhile te asal, čhide pal leste tele o purpurovo plaštos, urde pre leste leskre gada a lidžanas les te ukrižinel.

O Ježiš ukrižimen

32 Sar avenas avri, arakhle varesave manušes, savo pes vičinelas Šimon Cirenejsko. Leske prikazinde, hoj te lidžal le Ježišoskro kerestos.

33 Avle pre oda than, so pes vičinel Golgota, so hin „le Lebchengro Than“.

34 Dine les te pijel mol mišimen varesoha, so hin igen kirko. Ale sar koštolinda, na kamla te pijel.

35 Sar les ukrižinde, rozđelinde peske leskre gada a losinenas vaše, [hoj pes te naplñinel oda, so phenda o prorokos: „Rozđelinde peske mire gada a losinenas vaš mire veci.“]

36 Palis peske o slugađa bešle a stražinenas les.

³⁷ Upral leskro šero dine te pisinel leskri vina: „Kada hin o Ježiš, o kralis le Židengro.“

³⁸ Jekhetane leha ukrižinde duje zbujņiken, jekhes pal e čači sera a dujtones pal oki sera.

³⁹ Ola manuša, save odarik predžanas, pes ruhinenas, kerenas le šerenca

⁴⁰ a phenenas: „Tu, so čhives tele o chramos a tel o trin džives les ačhaves, zachraņin tut! Te sal o Čhavo le Devleskro, av tele pal o kerestos!“

⁴¹ Avke lestar asanas the o bare rašaja le zakoiņenca the le phurederenca a phenenas:

⁴² „Avren zachraņinelas a pes naši zachraņinel? Ov hino o kralis le Izraeloskro! Akana mi avel tele pal o kerestos a pačaha leske!

⁴³ Pačalas le Devleske, akana les mi zachraņinel, te les kamel! Se phenda: ‚Me som o Čhavo le Devleskro!‘ “

⁴⁴ Asanas lestar the ola, ko leha sas jekhetane ukrižimen.

O Ježiš merel

⁴⁵ Dešuduj (12) orendar* pro dilos avla o kalipen pal cali phuv a likerđa dži trin ori pal o dilos.

⁴⁶ Vaj trin orendar o Ježiš zoraha vičinda: „Eli, Eli, lama sabachtani?“ So hin prethodo: „Devla miro, Devla miro, soske man omuklal?“

⁴⁷ Sar oda šunde varesave džene, save ode ačhenas, phende: „Vičinel le Eliaš!“

* **27:45** E grecko čhib: Šov orendar dži eņa ori. Akor rachinenas o ori avres sar adadžives.

48 Jekh dženo takoj denašla te močinel e špongija andro šut, thođa la pre paca a delas les te pijel.

49 Ale okla džene phenenas: „Muk avke! Dikhaha, či les avela o Eliaš te zachrañinel!“

50 Ale o Ježiš pale zorales vičindā a muľa.

51 Akor o pochtan, so sas figimen andro chramos, pharila pro jepaš uprunestar dži tele, e phuv razisaľolas a o skali pharonas.

52 O hrobi pes phundravenas a but sveta manuša uštile andral o meriben.

53 Avle avri andral o hrobi paloda, sar o Ježiš uštila andral o meriben, a gele andro sveto foros, kaj pes sikade but dženge.

54 Sar dikhla o velitelis the ola, ko leha stražinenas le Ježiš, hoj e phuv razisaľolas, a the oda savoro, so pes ačhelas, igen pes daranas a phenenas: „Ov sas čačes o Čhavo le Devleskro!“

55 Sas ode the but džuvľa, save dikhenas dural. On džanas pal o Ježiš andral e Galileja a kerenas pašal leste.

56 Maškar lende sas e Maria Magdalena the e Maria, e daj le Jakoboskri the le Jozefoskri, a mek e daj le Zebedeoskre čhavengri - le Jakoboskri the le Janoskri.

O Ježiš parundo

57 Sar zaračila, avľa jekh barvalo manuš andral e Arimatija, savo pes vičinelas Jozef. Ov sas tiš le Ježišoskro učeñikos.

58 Geľa pal o Pilat a mangelas le Ježišoskro telos. Avke o Pilat prikazinda, hoj leske les te den.

59 O Jozef il'a o telos a zapačard'a les andre žuži lepeda.

60 Thođa les andre peskro nevo hrobos, savo avri kerđa andre skala. Palis zakerđa o vudar andro hrobos bare bareha a geľa het.

61 Sas ode e Maria Magdalena the oki aver Maria a bešenas anglo hrobos.

62 Pre aver džives pro šabat pes zgele o bare rašaja the o Farizeja ko Pilat

63 a phende: „Rajeja, avľa amenge pre godi, hoj oda zvodcas, mek sar dživelas, phend'a: ‚Pal o trin džives uščava andral o meriben.‘

64 Vašoda prikazin, hoj dži o trito džives mištes te stražinen o hrobos, hoj les te na aven leskre učeňika rači te čorel a te na phenen le nipenge, hoj ušřila andral o meriben. Avke ela o posledno klamišagos goreder sar o ešebno.“

65 O Pilat lenge phend'a: „Hin tumen slugađa, džan a stražinen les, sar ča džanen.“

66 Avke on gele, zapečařinde andre o bar a dine le slugađege te stražinel.

28

O Ježiš ušřel andral o meriben

1 Pal o šabat, sar avel avri o kham pro ešebno džives andro kurko, gele e Maria Magdalena the oki dujto Maria te dikhel o hrobos.

2 A dikh, e phuv zorales razisaľila, bo o aňjelos le Rajeskro avľa tele andral o ňebos, odcirdňa o bar pašal o hrobos a bešľa peske upre.

3 Leskro muj švicinelas sar bleskos a leskre gada sas parne sar jiv.

4 O slugađa lestar avke darandile, hoj ačhile sar mule.

5 Ale o aňjelos phendã le džuvlence: „Tumen ma daran! Bo džanav, hoj roden le Ježiš, savo sas ukrižimen.

6 Ov kade nane, bo uštĩla andral o meriben, avke sar phendã. Aven, dikhen oda than, kaj pašlolas.

7 Džan sigo te phenel leskre učeňikenge, hoj uštĩla andral o meriben a džal anglal tumende andre Galileja. Ode les dikhena. Ma bisteren pre oda, so phendom!“

8 Avle sigo avri andral o hrobos a daraha the bare radišagoha denašenas oda te phenel leskre učeňikenge.

9 A jekhvareste androda pes lenca o Ježiš arakhla a phendã lence: „Smirom tumenge!“ On avle ke leste, klaňinenas pes leske a chudenas pes leskre pindrendar.

10 Akor lence o Ježiš phendã: „Ma daran tumen! Džan te phenel mire phralenge, hoj te džan andre Galileja. Ode man dikhena.“

O bare rašaja prepočinen le slugađen

11 Sar o džuvla džanas ko učeňika, varesave ole slugađendar odgele andro foros a phende le bare rašajenge savoro, so pes ačhila.

12 O bare rašaja pes zgele le phurederenca te dovakerel a dine le slugađen but love

13 a phende: „Phenen, hoj leskre učeňika avle rači a čorde les akor, sar tumen sovenas.

14 A te pes oda došunela o Pilat, amen les prevakeraha a keraha sa, hoj pes tumenge nič te na ačhel.“

15 O slugada ile o love a kerde avke, sar lenge sas phendo. A kada vakeriben pes rozligenda maškar o Židi dži adadžives.

O Ježiš bičhavel le učeņiken

16 O dešujekh (11) učeņika gele andre Galileja pre oda verchos, kaj lenge phenda o Ježiš.

17 Sar les dikhle, klaņinenas pes leske, ale varesave pochibinenas.

18 O Ježiš avla ke lende a phenda: „Hin mange diņi savori zor pro ņebos the pre phuv.

19 Vašoda džan a keren mange učeņiken andral savore ņarodi. Bolen len andro nav le Dadeskro, le Časkro the le Svete Duchoskro

20 a sikaven len te dolikerel savoro, so tumenge prikazindom. Dikhen, me som tumenca sako džives, medik na ela o koņec le svetoskro.“

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849